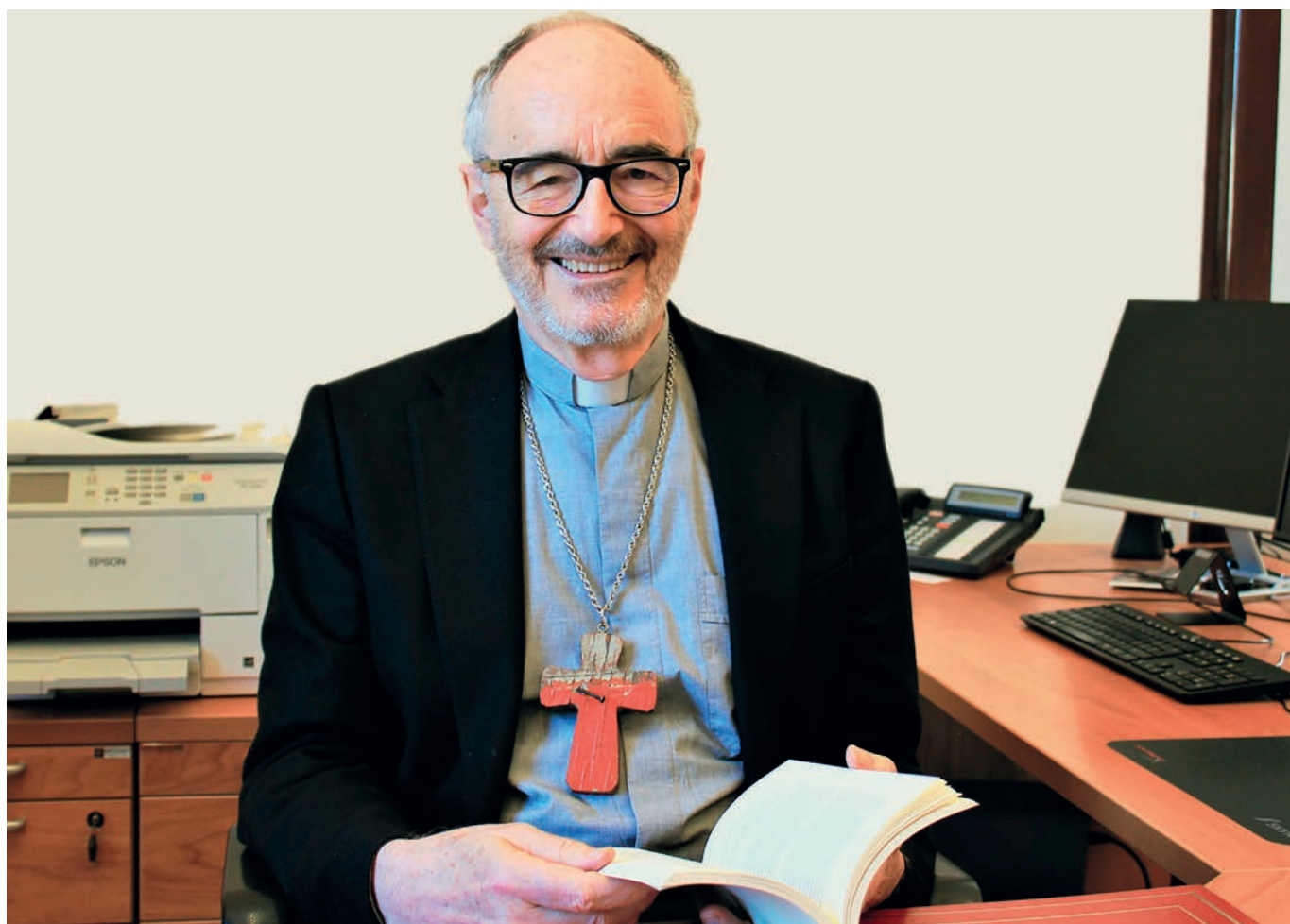

Vatican IHD / Migrants and Refugees Section

«La guerra a Ucraïna ens mostra com ha tornat el drama de Caïn contra Abel»

Cardenal Michael Czerny, prefecte del Dicasteri
per al Servei del Desenvolupament Humà Integral

P 3 i 8-11

ràdio estel

El matí a Ràdio Estel
de 8 h a 13.45 h

Tot anirà bé
de 15 h a 18 h

Camins
de 20 h a 21 h

Barcelona 106.6

Tarragona 100.6

Girona 103.4

Lleida 91.5

Catalunya Central 93.7

Vic 98.4

Tortosa 90.1

El Garraf 96.8

La Cerdanya 104.4

La Seu d'Urgell 105.0

Andorra 107.5

Bossòst 106.0

escoltant, sentiràs

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

La normalització de la barbàrie

La guerra entre Ucraïna i Rússia continua i no sembla que hagi de tenir un final proper. Ja no obre els telenotícies ni està a la primera plana dels diaris, però el conflicte continua i els morts es van acumulant a totes dues bandes. En el nostre món hiperconnectat, no aparèixer als mitjans de comunicació és sinònim de no existir. I així ens relacionem ara amb la guerra, com si no existís. Quan la realitat s'esmuny del primer pla de la nostra atenció, és important recórrer als testimonis, als qui han viscut en primera persona les dificultats i les conseqüències d'allò que es parla. El cardenal Michael Czerny, *sj*, ens explica l'experiència de la seva família d'haver patit les conseqüències de l'holocaust. La força del testimoni torna a fer-nos present l'esdeveniment amb la seva càrrega emotiva i punyent.

Quan l'esdeveniment històric queda llunyà, o quan s'enquista en la nostra quotidianitat, hi ha el perill de normalitzar-lo, de banalitzar-lo i, sobretot, de tergiversar-lo. No podem sostenir en el temps un impacte emotiu constant que ens desafia. Necessitem normalitzar les coses, fins i tot la barbàrie, per poder conviure amb la violència i el sense sentit del que passa al món. És com un sistema de defensa per tal de no veure'ns ferits constantment per tanta injustícia i tant de mal.

Però l'home viu obert a tota la realitat, sense reduir-la. De fet, reduir la realitat en algun dels seus factors sempre porta a la ideologia, sigui quina sigui. Per això és important mirar-ho tot, encara que ens faci mal, per tal de recordar que el món encara necessita ser salvat, que necessita una paraula redemptora i que encara no hem assolit la pau i la justícia per a tots els homes. Recordar que hi ha guerra (malauradament, no només a Ucraïna) és una ferida oberta en el nostre cor que ens permet romandre humans i deixar-nos interpel·lar pel mal. Vivim en un món bell i meravellós, però on també hi habiten el pecat i la mort. Cal recordar-ho per no viure en una bombolla, aliens a la realitat.

La nostra fe cristiana ens convida a mirar a la cara les situacions de dolor. Moltes vegades no hi podem fer gran cosa, sobretot quan es donen a milers de quilòmetres de casa nostra. La pregària és la nostra manera d'endinsar-nos en aquesta gran ferida que és la guerra. Preguar no és una solució escapista. Més aviat es tracta del gest més raonable quan la situació s'escapa a les nostres possibilitats. Ho deixem tot en mans del Crist, Príncep de la Pau, i la nostra ferida queda remoguda per no ser indiferents a la barbàrie.

Contingut

03

Editorial

05

La setmana

06

Opinió

08

En primer pla

13

Vida eclesial

23

Opinió

24

Rutes espirituals

28

Carta dominical

30

Bíblia

32

Litúrgia

34

Espai lectors

36

Cultura

46

Agenda

47

Des del carrer

Ignasi Miranda, nou diaca al servei de l'Església de Barcelona

PÀGINA 14-15

37

Seguint les passes de sant Ignasi

Els museus diocesans a Catalunya

PÀGINA 19

Gondar i el jesuïta Pedro Páez

PÀGINA 21

47 Francesc Riera,
jesuïta

La setmana en tuits

MAGDA GREGORI BORRELL
@MAGDAGREGORI

Periodista i politòloga

Els incendis de l'estiu s'apaguen a l'hivern. Per això, cal recordar, un cop més, la gran feina aque fan els pagesos (quan els deixen i no es veuen asfixiats per la burocràcia) per tenir cura dels nostres boscos

MARC ANDREU
@MANDREUBCN

Periodista i historiador

Quanta tragèdia i quanta injustícia hi ha en aquesta història. I quanta dignitat obrera i consciència de classe hi ha en la figura del treballador de la neteja i veí d'Orcasitas mort a Vallecas José Antonio González

JOSÉ ÁNGEL SAIZ MENESES
@ARZOBISPOSAIZ

Arquebisbe de Sevilla

Primeres imatges de l'univers profund captades pel telescopi espacial James Webb de la NASA. La ciència ens descobreix la immensitat de l'univers, la grandesa de la creació de Déu. «El cel parla de la glòria de Déu, l'estelada anuncia el que han fet les seves mans» Sl 19,2

ANTONIO SPADARO
@ANTONIOSPADARO

Director de «La Civiltà Cattolica»

Si el bisbe d'un país diu que el Papa no «entén» l'Església en aquest país potser simplement està dient que no vol entendre el Sant Pare i es troba en flagrant desacord amb ell

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Visita del president

Pere Aragonès, entrevistat el 21 de juliol en el programa *El matí* a Ràdio Estel amb Pol Marsà, va repassar diversos temes de l'actualitat. Sobre el cas del vicepresident de Junts i diputat Francesc de Dalmau, acusat d'haver intimidat una periodista d'un programa de TV3, Aragonès va assegurar que els dirigents polítics «han d'estar disposats a preguntes incòmodes». I pel que fa a la situació judicial i política de la presidenta del Parlament, Laura Borràs, el president va comentar que Esquerra, si s'hi trobés, «en demanaria la suspensió i que sigui restaurada si és absoluta».

El president català, a més, va dir que «hi haurà el suport de les institucions» als afectats per l'incendi al Pont de Vilomara, i que «ara cal fer una avaluació correcta dels danys». També va comentar que «les famílies que han necessitat una solució habitacional l'han tinguda aquests dies». Pere Aragonès va afirmar també que la taula de diàleg amb el Govern espanyol permet «arribar a primers acords, especialment en l'àmbit de la desjudicialització».

Zoom

EDUARD BRUFAU

Agustí Codinach

L'efemèride de la setmana

3 d'agost del 1492: els Reis Catòlics decreten l'expulsió dels jueus de tots els seus regnes.

L'Acció Catòlica General va celebrar a Barcelona del 21 al 24 de juliol la Trobada de Laics de Parròquies i la IV Assemblea sota el lema *Anunciar Jesucrist amb obres i paraules*. S'hi van aplegar més de mil participants d'arreu d'Espanya amb l'objectiu d'aprofundir i compartir la crida de l'Església a sortir en clau de missió per evangelitzar les perifèries. A la imatge, la missa inaugural de la trobada a l'església del col·legi de La Salle Bonanova.

PUNT DE VISTA

Tres dones entre bisbes

Se'n van anunciar dos i, al final, han estat tres! Raffaella Petrini, Yvonne Reungoat i María Lia Cervino. Les dues primeres, religioses, i la tercera, laica, si bé, realment, les tres són laïques.

Va cridar l'atenció l'anunci que va fer-ne Francesc perquè deixa visible la rapidesa amb què aplica *Praedicate Evangelium* a casa seva. Lluny de veure l'arribada d'aquestes tres dones per treballar al Dicasteri dels bisbes com una conquesta femenina, cal llegir-la en clau de vivència sinodal i de lògica aplicació de la nova constitució del Vaticà.

Francesc no fuig d'estudi a l'hora de dur a la pràctica el que avança en les seves declaracions. És molt d'agrair perquè, d'aquesta forma, se'n manifesta la coherència i compromís. Sens dubte que no

ho tindran fàcil, però no deixa de ser esperançador —i l'esperança no és un camí de roses— veure com a poc a poc s'obren camins per normalitzar la realitat de les dones en l'Església.

Tres mirades femenines, que no són millors ni pitjors que les masculines, però sí que són diferents, poden ser molt valuoses en aquest Dicasteri que, des de sempre, ha tingut una mirada i una veu masculina. En la lògica sinodal que comentava abans, aquestes tres dones representen un aspecte que, encara avui, costa d'entendre i és que a l'Església tot és cosa de tots.

Ara, a nivell local, també caldria veure alguns canvis pel que fa a la incorporació de dones en llocs de govern a les diòcesis. Francesc obre camí, però fa l'efecte que no

CRISTINA INOGÉS-SANZ

Teòloga

troba gaire ressò entre els bisbes en general, tret d'honroses excepcions en diòcesis d'aquestes que no sembla que siguin importants. *Praedicate Evangelium* no afecta només la cúria vaticana, sinó que és exemple i model per a les cúries locals. Amb el temps, fins i tot per a les parròquies.

Que ningú cregui que som davant d'una revolució, al contrari, som davant la posada en marxa de la coherència de l'evangeli. Sí, en ple segle XXI cal continuar demanant coherència a l'Església.

S'obren camins per normalitzar la realitat de les dones en l'Església

ELOI ARAN SALA

Cap d'àrea pastoral i socioeducativa de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya

LA SAL DE LA TERRA

Identitat i diàleg, un binomi irrenunciable

A les acaballes d'un curs escolar molt revolucionat —més enllà de les raons pandèmiques— hi ha hagut dos esdeveniments que han fet reflexionar sobre l'ésser de l'escola cristiana en la nostra societat secularitzada, diversa i plural. El primer va ser la taula rodona sobre el dret dels infants a la llibertat de consciència i el dret a la formació religiosa i moral convocada per la Fundació Privada Sant Raimon de Penyaforat el 18 de maig a la seu del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. El segon van ser els tres panells dedicats a l'àmbit de l'educació en relació a la llibertat religiosa dins del I Congrés Internacional de Llibertat Religiosa i de Consciència, Convocat per la Càtedra de Llibertat Religiosa i de Consciència i la Direcció General

d'Afers Religiosos (DGAR), el 2 i 3 de juny.

La temàtica tractada posa en relleu el fet religiós i el situa com un dret que no pot ser silenciats ni passat per alt, tampoc en l'àmbit educatiu i, menys encara, en una escola cristiana. Alhora, cal entomar aquesta realitat des de la perspectiva que proposa el document *La identitat de l'escola catòlica. Per una cultura del diàleg*, elaborat el passat mes de gener per la Con-

gregació per a l'Educació Catòlica. Identitat i diàleg són dues paraules clau que no es poden dissociar atès que sense identitat no pot haver-hi diàleg i sense diàleg l'escola cristiana no respon a la seva identitat.

Cal recordar que tant la *Laudato Si'* com la *Fratelli tutti* del papa Francesc s'inicien en una posició de diàleg des de la identitat cristiana i el llegat de sant Francesc d'Assís; amb el Patriarca ortodox Bartomeu i amb el Gran Imam Ahmad Al-Tayyeb, respectivament.

Sense identitat no pot haver-hi diàleg i sense diàleg l'escola cristiana no respon a la seva identitat

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Un camí transformador

En el període estival tot és vida i moviment. Certament és així i aquest any, després d'un lapse de temps de mobilitat controlada, ens movem agraïts més que mai. Esperem amb delit aquesta estació de l'any per fer plans, per fer coses significatives que ens omplin. Des de segles, i ho hem pogut veure les darreres dècades, moltes persones, però especialment molts joves, s'han marcat una fita entranyable a l'estiu: fer el camí de Sant Jaume.

Aquest any del 3 al 7 d'agost, se celebrarà a Santiago de Compostel·la el Pelegrinatge Europeu de Joves. Una riuada de joves pelegrins provinents d'arreu d'Europa, especialment d'Espanya i Portugal, faran camí des de diferents punts i arribaran fins al sepulcre de l'apòstol Sant Jaume. Ho faran moguts per la fe, per la recerca del sentit de la vida o per l'aventura. És un camí preciós, però a la vegada molt exigent. Malgrat el cansament, el mal de peus i cames, s'aixecaran i continuaran, encoratjats pel lema d'enguany: «Jove, aixeca't i sigues testimoni. L'apòstol Jaume t'espera.» Aquest lema ens recorda la possibilitat de posar-nos en camí sempre, un camí marcat per l'esperança, obert a nous reptes que ens ajudi a trobar-nos amb nosaltres mateixos, amb els nostres germans i amb Déu.

Aquesta iniciativa, organitzada per la Subcomissió de Joventut i Infància de la Conferència Episcopal Espanyola, conjuntament amb l'arxidiòcesi de

Santiago de Compostel·la, estava programada per a l'estiu passat, però la pandèmia va obligar a traslladar-la a l'agost d'aquest any. De fet, l'Any Sant Compostel·là de 2021 s'ha perllongat fins al 31 de desembre de 2022. Aquesta mesura permet que els pelegrins que arribin a Compostel·la durant aquest any puguin rebre les gràcies de l'Any Sant Jacobeu.

Sant Jaume, un dels primers màrtirs cristians, és patró de les terres d'Espanya i en molts pobles i ciutats hi trobem la seva petja. A Catalunya hi ha moltes tradicions locals que s'hi refereixen. A Barcelona, la plaça de Sant Jaume acull la seu de les principals institucions del govern autonòmic i municipal. Segons recull la tradició, es diu que abans hi havia una església, construïda sobre el lloc on l'Apòstol va predicar.

Des de l'edat mitjana, Santiago de Compostel·la ha esdevingut un lloc emblemàtic per als pelegrins no només d'Europa, sinó també del món sencer. Som homes i dones en camí, aquesta condició la portem al nostre ADN, per això ens sentim cridats a viure aquestes experiències, que són a la vegada socials, personals i espirituals.

Benvolguts germans i germanes, desitjo que tots els joves pelegrins que enguany emprenguin aquest camí puguin viure també una experiència de convivència, de reflexió profunda i de vivència de fe a la ciutat de l'apòstol. Que Déu els beneeixi i els guardi! Molt bon camí!

«L'amor
ressorgeix
i rebrota en
la necessitat
i l'atenció a l'altre
que pateix»

**Cardenal Michael Czerny, prefecte del Dicasteri
per al Servei del Desenvolupament Humà Integral**

El cardenal Michael Czerny va ser nomenat prefecte del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral el 23 d'abril d'enguany.

«Vaig veure i experimentar de primera mà la solidaritat que es fa carn»

«La conversió a la qual ens crida el Papa no s'aconsegueix en la soledat»

El cardenal Michael Czerny, jesuïta, és el prefecte del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, que dona una atenció especial a la cura dels béns de la justícia, de la pau i de la salvaguarda de la creació, així com a les qüestions que es refereixen al desarmament, als drets humans, a la mobilitat humana, a la salut i a les obres de caritat, expressant la sol·licitud i l'atenció del Papa cap a la humanitat que pateix. El març el papa Francesc va enviar el cardenal a Hongria i Ucraïna per trobar-se amb els refugiats i mostrar-los la seva proximitat.

Com va sobreviure la seva família, d'origen jueu, a la guerra, i de quina manera aquesta història personal va marcar la seva vocació religiosa?

Quan afrontes els drames i les necessitats que marquen la vida

d'aquestes persones que fugen de la guerra i la violència, la meua història personal i familiar em permet compartir el seu dolor i esperances. L'experiència de la deportació dels meus pares durant la Segona Guerra Mundial a camps de concentració i de treballs forçats i, posteriorment, la decisió d'abandonar la nostra terra a la recerca d'una vida segura, em van marcar profundament la infància. Aquesta experiència m'ha proporcionat un punt de vista «privilegiat» des del qual puc considerar més bé el fenomen de la migració forçada de milions de persones. N'hi ha un rastre en l'escut que es va dissenyar després que el Sant Pare em nomenés cardenal, on hi ha una barca amb quatre persones a bord, una reinterpretació moderna d'aquella fugida a Egipte de Josep, Maria i Jesús que va viure la meua família. La creu pectoral que porto

està feta amb la fusta d'un vaixell pesquer en desús que va fer l'última travessia al Mediterrani fins a l'illa de Lampedusa. La pintura vermella esclofollada simbolitza el patiment de Crist, mentre que la fusta més clara, a la part superior, suggereix la resurrecció de nostre Senyor i la plenitud de vida que va venir a portar. La meua història personal i familiar sempre és amb mi i és la meua clau per afrontar els drames del temps present.

Com va ser l'experiència de la missió a Ucraïna i a les fronteres on arriben els milers de refugiats que fugen del conflicte?

Vaig anar-hi a portar la presència no només del Papa, sinó de tot el poble cristià que vol apropar-se i dir: «La guerra és una bogeria! Atureu-vos, si us plau! Mireu aquesta crueltat!», com va anunciar el Sant Pare a l'Àngelus del 6 de març. Vaig anar-hi a veure, a escoltar, també a aprendre i a comunicar la nostra solidaritat. Vaig portar-hi la pregària del Papa, vaig donar testimoni de la seva proximitat i de la seva presència, així com de tota l'Església que s'ha mobilitzat per ajudar els necessitats que fugen de les bombes i la violència. Va ser una experiència dramàtica i bonica alhora. El drama és a la vista de tothom: persones i famílies que ho han perdut tot, pertinences, llars, parents, però que no volen perdre la seva dignitat. També va ser una experiència bonica perquè hi vaig veure i experimentar de primera mà la solidaritat que es fa carn: centenars de voluntaris, associacions cristianes i no cristianes es van unir per ajudar i acollir. Tants «samaritans» que no van mirar cap a una altra banda, sinó que es van aturar perquè tot aquell dolor desafiava la seva consciència. L'amor, sovint brutalitzat per la violència, ressorgeix i rebrota en la necessitat i l'atenció a l'altre que pateix. Sempre hem de recordar que el cor humà pot ser molt gran, i no redescobrir-lo únicament quan la humanitat és al límit.

«Davant d'aquesta guerra tots som pobres», què vol dir?

Davant de totes les guerres (i n'hi ha tantes, d'oblidades, i que ningú no en parla) tots som pobres, perquè de sobte ens trobem privats de les nostres certeses que potser

crèiem indestructibles, sobretot a Occident i a Europa: benestar, un sostre, energia i aigua sempre disponibles... Però aquest no és el cas. Tot èxit s'ha de mantenir amb el treball a fons de construir relacions pacífiques; en cas contrari, tot s'ensorra. I som pobres amb totes les nostres fragilitats i febleses davant Déu i Jesucrist. Quant de temps hem pensat, i continuem pensant, que podem prescindir d'Ell? Sense una relació amb Déu no hi haurà salvació. La guerra a Ucraïna ens mostra com ha tornat el drama de Caïn contra Abel: el germà que mata l'altre germà. El

El purpurat ha pogut conèixer personalment el drama dels refugiats ucraïnesos.

Salvatore Cernuzio / Vatican News

Papa ho va repetir a l'Assemblea de ROACO (Trobada d'Obres Assistencials de les Esglésies Orientals) el 23 de juny. El treball de mediació ha de continuar perquè les armes deixin espai per a la negociació. La pau mai no és derrotada: hem de continuar perseguint-la, sense aturar-nos. Tots podem fer algunes coses, poques, però importants: comprometre'ns amb la solidaritat i ajudar els altres; conrear el diàleg amb tots, perquè el món que tenim disponible és un de sol i és on vivim. Nosaltres, els cristians, a més, tenim la pregària, que mou muntanyes! No abandonem mai la pregària. Tots nosaltres, de qualsevol religió i origen ètnic, som cridats a acollir, acollir, acollir. «Hem de passar de les estratègies de poder polític, econòmic i militar a un projecte de pau global: no a un món dividit entre potències en conflicte; sí a un món unit entre pobles i civilitzacions que es respectin mútuament», va dir el Papa a l'Àngelus del 3 de juliol.

Sembla que ens estem acostumant al fet de la guerra. Quin és el seu missatge?

Li responc amb tres paraules: pregària, profecia i denúncia. I podria resumir-les totes en una única paraula: encontre. Si continuem sortint a l'encontre de l'altre, dels qui ens envolten, la nostra humanitat sempre estarà contagiada d'aquest encontre i arribarà a una maduresa, tot i que els mitjans deixin de parlar-ne. La conversió del cor, a la qual ens crida el papa Francesc, no s'aconsegueix en la soledat: s'aconsegueix vivint i construint la comunitat de la qual formem part, lluitant pel bé comú. L'única manera de no acostumar-se al mal és lluitar pel bé, és «sortir», com l'Església en sortida que vol el Papa. Abandonar l'egocentrisme en el qual les xarxes socials ens esclafen, que només exalten el nostre ego, i abraçar el nostre proïsme. Descobrirem que no som tan diferents i que realment tots som germans i germanes.

Com el desenvolupament humà integral està estretament unit a una vocació de pau?

Si l'home no viu en justícia i pau, no pot haver-hi un desenvolupament veritable. Per ser integral, el desenvolupament ha de tenir cura

de tots els aspectes de la vida de les persones, tant materials com espirituals. El 1967 Pau VI ens va mostrar el camí amb la poderosa encíclica *Populorum progressio*. Cinquanta anys després, Francesc, en el seu discurs al nostre Dicasteri el 2017, amb motiu d'una conferència dedicada a aquesta encíclica, i fent èmfasi en el verb «integrar», va dir: «Precisament, el concepte de *persona*, nascut i madurat en el cristianisme, ajuda a perseguir un desenvolupament plenament humà. Perquè persona sempre significa *relació*, no individualisme, afirma la *inclusió* i no l'exclusió, la *dignitat* única i inviolable i no l'explotació, la *llibertat* i no la constricció.» Tots aquests són conceptes que el Papa va desenvolupar després a la *Laudato Si*, on explica com tot està connectat, com el nostre ésser està connectat amb la creació, que hem de preservar, i com aquesta relació ens ajuda en la relació amb el nostre proïsme. Se salva tothom o ningú no se salva.

La pandèmia, i potser la guerra, ens ensenyen a no tenir por dels altres, a construir un món nou on les persones realment estiguin al centre?

La pandèmia i la guerra han d'ensenyar-nos a ser més comunitaris, a no tenir por de l'altre. Tots hem de sentir-nos units en una situació dramàtica. La paraula crisi, però, en grec, també conté el significat d'«oportunitat». Així que, en lloc de deixar passar les coses, redescobrint-nos més humans només en cas d'una catàstrofe, ja sigui natural, sanitària o humanitària, aprofitem ara per caminar plegats cap al nostre futur. «De la crisi sortim millor o pitjor», insisteix el Papa, «mai igual que abans». Abracem aquest temps per treballar per una justícia social més gran, per construir la fraternitat a prop i lluny de nosaltres, per començar a salvar el planeta dels desastres del canvi climàtic, per contribuir al bé comú. No podem perdre el temps que Déu ens ha donat. Preguntem-nos cadascun de nosaltres, com va dir el Papa a l'Àngelus del diumenge 19 de juny: què estic fent per ajudar el poble ucraïnès i per promoure la pau?

«No podem perdre el temps que Déu ens ha donat»

SABER ESCOLTAR

Uns vitralls de Chartres

Entre els molts vitralls de la catedral gòtica de Chartres, n'hi ha quatre on s'hi veu representat un home de petites dimensions damunt les espatlles d'un altre home molt alt. Són nans enfilats a collibè de gegants. Es tracta d'un profeta que porta a coll un evangelista.

Sabem que Bernat de Chartres, teòleg i professor de l'escola d'aquella catedral, havia dit: «Nosaltres som com nans asseguts a les espatlles de gegants, de tal manera que podem veure més coses i més lluny que ells, però no per l'agudesia de la nostra vista, ni per les dimensions dels nostres cossos, sinó perquè la gran alçada dels gegants ens eleva i ens sosté a certa altura.» Això vol dir: Nosaltres, gràcies als autors antics, hi podem veure més lluny que ells. És una ma-

nera d'afirmar la seva superioritat, però també de reconèixer allò que deuen als que els han precedit.

Això mateix hem de reconèixer els humans avui dia. Però molts pensen que el món va començar el dia que varen néixer i que ho han pensat tot i ho han descobert tot i que el que ha passat fa poc ja és antiquat i no té cap interès. En aquesta forma de pensar, rau una bona dosi d'orgull.

El papa Francesc ha dit: «Quina és l'actitud més perillosa de tota la vida cristiana? És la supèrbia. És l'actitud de qui es col·loca davant Déu pensant que ho té tot en ordre: el superb creu que ho fa tot bé. Com aquell fariseu de la paràbola, que creu que està resant, però que, en realitat, s'elogia davant Déu: "Et dono gràcies, Senyor, perquè no

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

soc com els altres." Són aquells que es pensen que són perfectes, que critiquen. Són la gent superba. Ningú no és perfecte, ningú.»

És molt intel·ligent l'actitud de Bernat de Chartres. Hi veiem més lluny si sabem aprofitar allò que els que ens han precedit van imaginar, descobrir, pensar, escriure i ensenyar; això és enfilat-se a les espatlles dels gegants. Com bé va dir Chesterton: «Totes les noves idees es troben en els llibres vells.»

**Totes les noves idees
es troben en els llibres
vells**

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanya
ynaraja@gmail.com

Acabo les meves divagacions pel que fa a la necessitat urgent de l'acció profètica en la nostra cultura. Tan urgent com la contrària pretensió política de la societat del benestar, que no significa societat feliç.

Cal esborrar el dogma que la salvació està en mans de la joventut.

La joventut és una actitud espiritual i una etapa de la vida. El segon aspecte desapareix amb el temps. Cal reconèixer que els joves actuals no són com els que els vam precedir. Per això es treuen erròniament conclusions que no són d'aplicació actual. El fet de «Ser Jove» de Ma-cArthur avui val ben poc.

Poso un exemple que no servirà per a tots els lectors. Perdoneu-me els altres. El comportament dels

A PROPÒSIT DE...

Joves i vells

nois que amb Baden-Powell (fundador de l'escoltisme) van defensar el setge de Mafeking, probablement no la tindrien els d'avui. Les conclusions que va extreure B. P. del seu campament a Brownsea no correspondrien a les que deduiria avui. L'entusiasme i la ingenuïtat de Vera Barclay, catòlica amiga de Kipling, la que va inspirar la utilització dels relats de Mowgli per a la branca dels llobatons, avui no es prendrien seriosament i resultarien pedagògicament inútils.

Oblidem dites tan gastades com la proverbial generositat de la joventut o l'idealisme propi d'aquesta edat. El d'avui és esclau del seu

mòbil i pessimista pel que fa al seu futur. Vol resultats immediats i concrets, però, difícilment, ideals evangèlics.

Un dels errors de la pedagogia cristiana d'avui és silenciar la santedat juvenil contemporània. Aquests joves són profetes generalment ignorats. Esmento els que se m'acudeixen: Maria Goretti (santa), Rafael Arnaiz (sant), Giorgio Frassati (beat), Francesc Castelló (beat, màrtir, estudiant enamorat), Joan Roig (beat) o Carlo Acutis (beat, evangelitzador per internet, 15 anys).

Més que admiració i sorpresa, que només susciten esportistes i cantants, aquests, i els altres sants, fan sortir granissada espiritual que despertarà consciències indiferents i mediocres. Déu meu, si m'en deixo, de coses!

**La joventut és una
actitud espiritual
i una etapa de la vida**

Vida eclesial

Aquesta setmana entrevistem el periodista Ignasi Miranda, nou diaca permanent, i ens fem ressò de la difícil situació dels sacerdots a Nigèria

 Barcelona

«L'ordenació ha estat com un paradís espiritual i interior»

Ignasi Miranda, nou diaca al servei de l'Església de Barcelona

CARME MUNTÉ MARGALEF

El cardenal Joan Josep Omella va presidir el 17 de juliol una celebració eucarística en què el nostre company Ignasi Miranda, periodista de Ràdio Estel i també director de La Missa de La 2 de TVE Catalunya, va ser ordenat diaca. La missa, que va tenir lloc a la parròquia de Santa Cecília de Barcelona, va ser molt viscuda des de la música, amb el Grup Bona Nova de la Renovació Carismàtica Catòlica en l'Esperit, el Cor Cantus Firmus de Centelles i l'organista Pelegrí Bernal. Van concelebrar el bisbe auxiliar Javier Vilanova i una vintena de preveres i el servei d'una quantitat semblant de diaques. Al final, l'Ignasi va expressar el seu agraïment a totes les persones que han coincidit amb ell «en el camí de la vida i en el camí cap al diaconat».

Quina va ser la vivència de la celebració de l'ordenació diaconal?

He viscut la celebració amb gran alegria, després de dies de preparació intensa espiritual i material, un temps marcat també pels nervis. Però l'ordenació ha estat per a mi com un paradís espiritual i interior. Durant tota la cerimònia, vaig notar que allò que veia i sentia amb els ulls humans i l'oïda quedava en un segon pla, perquè el primer estava envaït per Déu, per la seva llum i per l'amor de l'Esperit Sant. És difícil d'explicar. Els aproximadament 12 minuts del ritu de l'ordenació és una estona indescriptible i la imposició de mans, insuperable. Puc assegurar que he notat l'Esperit Sant, que ha baixat amb el seu alè igualment inexplicable.

Fa molts anys que treballes com a comunicador en l'àmbit eclesial (Ràdio Estel, Catalunya Cristiana, TVE Catalunya, Cope). De quina manera ha influït aquesta experiència en la vocació al diaconat?

Hi ha influït molt, tot i que és una de

Agustí Codinach

les dues dimensions d'aquest camí que he fet cap al diaconat. Inicialment va ser quan acabava Periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona, l'any 1993. En veure que podia integrar la meva vocació de comunicador en la del servei a l'Església des de l'evangelització i el testimoni de batejat, vaig anar notant que Déu em demanava ser diaca. Després la meva resposta es va anar formant de manera progressiva, a partir del 2010, des del discerniment i sentint la veu del Senyor a través d'alguns sacerdots, laics i laïques que m'animaven a oferir-me per al ministeri ordenat. Després d'aquest camí, dono gràcies a Déu sobretot perquè m'ha donat força per superar obstacles, per aixecar-me de les caigudes i per desenvolupar els dons diversos i multiformes que he rebut d'ell. També agraeixo a Déu que m'hagi donat una esposa i uns fills que, malgrat les dificultats, m'han acompanyat i m'han ajudat en el camí cap al diaconat. Aquests i altres motius, però, es resumeixen en una invocació: «Gràcies, Senyor, per la vida!»

Com has viscut i vius tot aquest procés en l'àmbit de la família?

«Soc limitat i imperfecte però, com a diaca, que vol dir servidor, el Senyor obre una porta a la millora en l'aprofitament dels meus talents»

Foto de grup amb l'Ignasi, la seva dona i els seus cinc fills, així com el cardenal Joan Josep Omella, el bisbe Javier Vilanova i Mn. Joan Obach.

Dins la família, he viscut el camí amb normalitat i alhora amb certa il·lusió de tots (no només meva), des de l'alegria compartida, ja que tots em veuen content de fer aquest pas. Tenint en compte que la meua preparació per al diaconat ha estat llarga i que em dedico des de fa molts anys a servir l'Església des de la pastoral i des de la condició de periodista, l'ordenació no ha sorprès, ja que es veu com un pas i una realitat que havia d'arribar.

Què suposarà viure la teua vocació de diaconia, de servidor?

Déu m'ha donat capacitats ben diverses, des del servei d'organista en algunes parròquies fins a l'organització cada setmana de la Missa de TVE Catalunya, passant per la meua especialització en temàtica religiosa com a periodista i per l'obertura a donar sentit de servei caritatiu a totes les meves obligacions. Soc limitat i imperfecte però, com a diacon, que vol dir «servidor», el Senyor obre una porta a la millora en l'aprofitament dels meus talents.

Com conjuminaràs la teua professió com a comunicador, la família i el servei que l'Església de Barcelona et demani?

Ajustant i regulant el temps dedicat a cada cosa. Sé que l'Església de Barcelona, representada per l'arquebisbe titular i els bisbes auxiliars, té present la meua realitat personal, familiar i professional (que en el meu cas també és pastoral) a l'hora de valorar canvis o nous serveis. A banda de la qüestió pràctica del temps, confio que el ministeri ordenat em doni aquella agilitat per aprofitar millor cada dia.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Temps de contemplació

Soc aquí amb tu i som davant de Déu.
I Déu ens veu. Tu ens veus.
I tu, Déu, que ets la veritat... cerquem en tu la veritat,
l'alegria i la llibertat.
Tu ens sents, però tu calles davant les nostres paraules
i davant les nostres preguntes.
Davant la mort i davant la vida,
davant les nostres lluites, tu calles.
I ens és difícil acceptar això. Però tu ens has dit una paraula.
Tot en Jesús és l'Evangeli.
Coneixem l'Evangeli, però no sabem viure
com ho va fer Jesús.
Ell sempre feia el que tu volies.
Ensenya'ns a viure com va viure Jesús.

Cristina Kaufmann

Carmelita descalça

Trobada de Vida Creixent a Montserrat

XAVIER MORETÓ

Consiliari de Vida Creixent de Catalunya i Balears

Ja han passat un parell de mesos de la trobada a Montserrat dels dies 4 i 5 de maig però, precisament, passat un temps, és quan val la pena fer una mica de balanç. Val a dir que va ser tot un èxit. Aquesta és una dada important perquè la situació no era fàcil. Tot just acabàvem de sortir de la pandèmia. Ha costat una mica tornar a animar la gent a sortir... Tots ho sabem, aquesta pandèmia ha afectat, especialment, la gent gran.

També ha afectat el període de renovació de càrrecs, especialment del nou president. Tot plegat ha provocat una mica d'enrenou, però ens n'hem sortit.

Van ser dos dies de trobada i fraternitat, dos dies perquè amb un de sol no hi hauríem cabut!

Ara per ara, Vida Creixent és el moviment més gran de Catalunya i no només en edat, sinó especialment pel nombre de membres que en formen part.

Cadascun dels dies va venir un bisbe diferent. Mons. Joan Planellas, arquebisbe de Tarragona, el primer —al qual li agraïm especialment ja que tenia un esquinç al peu—, i un bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sergi Gordo, el segon. Aquesta dada també és significativa. Som un moviment d'Església i és important que, en trobades com aquesta, hi siguin els nostres bisbes.

Enhorabona a tots per la trobada! Ja estem pensant en la de l'any vinent i l'altre. Potser anirem a Vic... Potser a Terrassa.... Endavant!

TERRASSA

Sant Joan i la misericòrdia de Déu

JOAQUIM MESEGUER GARCÍA, pvre.

Consiliari diocesà de Terrassa de Vida Creixent

A finals del mes de juny, amb la festa del Naixement de sant Joan Baptista, ens podem fixar en dos personatges que viuen la seva vellesa sota el signe de la Providència divina, són Zacaries i Elisabet, que acullen amb alegria el naixement d'un fill tan esperat i anhelat, Joan Baptista, el precursor de Crist.

És molt interessant llegir el relat de Lc 1,59-66, que ens narra l'episodi de la circumcisió de Joan. La gent es congratula amb aquells pares, ancians i novells alhora, per haver estat aquest fill el primer i nascut a les seves velleses. Els suggereixen que es digui Zacaries com el pare. Certament, hauria estat un nom també adient, ja que Zacaries significa «el Senyor s'ha recordat», però no era el nom que Déu havia determinat que portés i que l'àngel va comunicar.

Joan és un nom ple de contingut, que significa «el Senyor ha tingut misericòrdia». Unint els dos noms podríem dir: «El Senyor ha tingut misericòrdia perquè s'ha recordat de nosaltres.»

Misericòrdia i recordar comparteixen una mateixa arrel, perquè a la base de totes dues paraules hi ha el «cor», la seu del pensament i de l'amor per als jueus d'aquella època.

I per aquelles coincidències imprevisibles del calendari, enguany, la festa del naixement de sant Joan Baptista ha caigut en el tercer divendres després de Pentecosta, és a dir, en la solemnitat del Sagrat Cor de Jesús.

Aquest any, en celebrar la immensitat de l'amor del Cor traspassat del Crist, vam tenir presents també en el nostre record els sants Zacaries, Elisabet i Joan Baptista, els quals, amb el seu exemple humil, senzill, noble, obedient i amorós a la voluntat de Déu, ens han parlat del record i de la misericòrdia divins.

Aquesta pandèmia ha afectat, especialment, la gent gran.

Els museus diocesans a Catalunya

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
 Historiador

L'Església sempre ha conservat l'immens patrimoni artístic d'èpoques passades i es pot considerar pionera perquè els Museus Vaticans es remunten el 1506, quan el papa Juli II va portar la seva col·lecció particular al palau Belvedere. Després reis i emperadors l'imitarien i moltes d'aquelles col·leccions serien l'origen dels majors museus del món.

A casa nostra la museïtzació d'aquest patrimoni no començà fins a finals del segle XIX, en una època en què el desgavell de les desamortitzacions de béns eclesiàstics havia escampat multitud d'objectes a mans particulars.

El primer Museu Episcopal fundat a Catalunya va ser el de Vic, l'any 1891, però la inquietud havia arrencat més de vint anys abans, quan el 1868 el bisbat organitzà una exposició arqueològica-artística i altres esdeveniments posteriors amb el *Círcol Literari*, sem-

pre amb l'empenta de personatges com el canonge Jaume Collell, Joaquim d'Abadal o el bisbe Morgades.

El petit recinte del pis superior del claustre catedralici seria la primera seu, mentre que avui un edifici de 6.700 m² encabeix l'exposició i tots els serveis d'un museu veritablement únic i excepcional per la qualitat i valor de les seves obres, en especials de pintura i escultura del romànic i del gòtic català.

Només cinc anys després, el 1896 obriria el que avui s'anomena Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, el seu fundador, el bisbe Ramon Riu, no assolí recuperar les obres de la diòcesi que havien anat a parar al Museu de Vic, però des del 1909, sota la direcció de mossèn Joan Serra i Vilaró rebria un gran impuls sent traslladat al Palau episcopal.

La celebració a Barcelona l'any 1913 del Congrés d'Art Cristià va generar diverses iniciatives: així, el 1914, partint d'obres recollides des del 1869, es fundava el Museu Diocesà de Tarragona, o també es va inaugurar oficialment el 22 d'octubre del 1916 el Museu Episcopal de Barcelona, a la planta baixa del Seminari Conciliar i el seu primer director va ser mossèn Manuel Trens.

Tots amb un llarga història de precedents, la resta de bisbats van assolint el seu museu: Girona ho faria en la dècada del 1930, Urgell el fundaria el 1957 i el de Lleida, fundat oficialment el 1997 amb col·leccions d'art propietat del bisbat.

Montserrat, el MNAC o el Museu Marès a Barcelona, diversos museus d'art, comarcals o locals, contenen obres o col·leccions sacres dignes d'interès. Avui un museu ja no s'entén com un amàs d'obres, té moltes més funcions que l'estètica o la salvaguarda, fins i tot els mateixos museus diocesans busquen formes diferents de gestionar-se, consorcis i xarxa, continuació d'una llarga història iniciada al segle XIX i encarada al XXI.

Museu episcopal de Vic.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Escolta

«Escolta, fill...» és l'inici de la Regla de sant Benet. Sorprèn que un document d'un contingut de tal profunditat iniciï el text amb aquesta paraula tan comuna; amb tot, comprenem que aquesta actitud és essencial en el que ens anirà oferint. Vivim en un món ple d'interaccions, de sorolls, de paraules sense sentit, de presses... en canvi, la proposta de sant Benet, i també la de Jesús, és una altra molt diferent.

Totes dues, juntament amb moltes d'altres, són invitacions a estar atentes, a romandre alerta, a preguntar-nos, a qüestionar-nos..., però, sobretot, a escoltar i a escoltar-nos en profunditat.

Si realment volem viure en plenitud, si volem tenir vida aquí i ara, el primer i essencial és dedicar-nos un temps a nosaltres mateixos; aprendre a fer del silenci el gran aliat en el nostre caminar diari per poder escoltar tot allò que vibra al nostre interior i que està esperant que li parem atenció per poder aflorar i brillar.

Som en aquest temps en el qual la majoria gaudirem d'uns dies de descans, de les tan esperades vacances, perquè són necessàries i hem d'aprofitar-les per a l'essencial, per a allò que en el nostre dia a dia, duts pel ritme que tenim, se'ns dificulta.

Jesús abans de prendre les grans decisions es retirava uns dies en silenci. Ho fa 40 dies abans d'iniciar la vida pública i ho fa novament la nit abans de ser capturat per morir a la creu; segur que també diàriament destinava una estona a estar en silenci, simplement, a contemplar, endinsar-se en ell mateix i establir una conversa profunda amb aquell que tot ho habita i poder iniciar el camí de forma determinada, escoltant-se un mateix, el que ens envolta i Déu.

UN NOU LLINDAR

El cor sap on és el seu tresor

L'evangeli ens situa davant d'una de les opcions més difícils per a un cristià. Jesús ha alertat sobre la hipocresia de voler servir dos amos al mateix temps: Déu i els diners, tot mirant d'harmonitzar la vivència religiosa amb la cobdícia sense límits. Som massa fràgils per no deixar-nos arrossegar per la temptació de donar als béns i a la riquesa el màxim valor en la vida. Amb tot, el nostre cor sap on es troba el seu tresor i aquesta tendència condiona totalment la nostra vida i l'orienta cap a Déu o la manté allunyada d'Ell i aferrada als béns materials. Cada dia es posa en evidència el testimoni de moltes persones. Anant a visitar els malalts i la gent gran a casa seva o a residències, m'he adonat on aquestes persones tenen posat el seu cor, ja que reps una lliçó d'humanitat rere l'altra i de relativització de tot allò que és material. Una dona que havia rebut la Unció dels Malalts em feia una valoració entusiasta del sagrament i com li havia aportat una gran força interior, tota una manifestació de salut espiritual que influïa en el seu estat d'ànim. Junts en donàvem gràcies a Déu.

Tot això significa el valor de fer-se ric als ulls de Déu i la relativització dels béns materials. L'autèntic creient es fixa més aviat en la confiança, en la netedat del cor, en la misericòrdia, en fer que la vida sigui alegria per la prosperitat que el Senyor concedeix. Crist Ressuscitat és el referent que ens explica tot això i ens ho fa entendre. L'encontre amb Crist, la nostra identificació amb Ell, ens condueix a una nova forma de comportar-nos en relació a tota mena d'aspiracions humanes, de visió econòmica i de solidaritat efectiva.

Gondar i el jesuïta Pedro Páez (i II)

BÀRBARA VIRGIL

Facultat de Teologia de Catalunya

Amb l'arribada del jesuïta Pedro Páez a Etiòpia a principis del segle XVII, va començar un temps de diàleg entre cultures diferents que va afavorir la pau i el benestar a la zona. Gràcies a la seva personalitat i la seva capacitat intel·lectual es va fer un lloc dins la cort reial. Els emperadors etiòps, que són cristians des de temps antics, contemporanis a Constantí, i que juntament amb els armenis, tenen l'orgull d'haver estat dels primers països a adoptar el cristianisme com a religió d'estat, van voler escoltar el missatge del jesuïta.

Pedro Páez ens narra com l'emperador, Za Dengel, després d'una entrevista amb ell, es va voler convertir, i així va ser com el regne d'Etiòpia va esdevenir catòlic per uns anys. Amb la mort

del jesuïta i l'esdevenir històric van tornar de nou els emperadors etiòps i la població a l'ortodòxia fins al dia d'avui.

Actualment, arribant a Gondar, ciutat emblemàtica dels reis contemporanis de la missió jesuïta a la zona, el que més sorprèn el visitant és l'arquitectura del lloc: una gran extensió emmurallada encercla en el seu interior diversos castells. Edificacions sòbries, construïdes sobre una planúria d'herba que és fresca quan plou i groguenca quan arriben les dates de més calor.

A les tardes, el lloc és el paisatge escollit per la joventut gondarina, que tota empolainada al estil etiòp, o bé a la forma occidental, hi van a fer-se reportatges fotogràfics. Avui entre els castells escampats, les gàbies dels lleons d'Abissínia estan buides amb les portes obertes de bat a bat, i aquests castells, malgrat que no tenen la decoració per dins ni per fora del que seria propi a la vida dels reis i reines, prínceps i princeses, cortesans, convidats, i servents, el lloc continua respirant una pau especial en un entorn que no sempre coneix la pau.

Però el lloc que més impressiona el visitant segurament sigui l'església de Debre Birhan Selassie (Muntanya de la llum de la Trinitat). Fins i tot qui no ha visitat encara Etiòpia, pot recordar la imatge que apareix als llibres d'un sostre ple d'imatges d'àngels que et miren cap a tot arreu.

L'església, de forma rectangular, envoltada per uns porxos al voltant, conserva en el seu interior el que és descrit com a atmosfera bizantina. Les parets estan completament cobertes de pintures amb escenes de l'Evangeli i la vida de Jesús i els sants, al fons, la més impressionant representació de la Santíssima Trinitat: tres venerables ancians amb barba blanca coronen Jesús crucificat, guardat per quatre arcàngels. L'ambient és tan recollit que tothom que hi entra troba un lloc per reposar l'esperit.

Església de Debre Birhan Selassie (Muntanya de la llum de la Trinitat).

Sacerdots nigerians, en greu perill

BEATRIZ MORETÓ

Delegada d'Ajuda a l'Església
Necessitada a Barcelona

Almenys 18 sacerdots han estat segrestats a Nigèria des de principis del 2022, cinc només a la primera setmana de juliol, segons dades recollides per la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada (ACN). Tot i que la majoria van ser alliberats il·lesos, tres van ser assassinats.

Davant d'aquesta situació, l'Associació de Sacerdots Catòlics Diocesans de Nigèria (NDCPA) denuncia, en un comunicat enviat a ACN, que «és realment trist que, en el decurs de les seves activitats pastorals habituals, els sacerdots hagin esdevingut una espècie en perill d'extinció».

Segons la NDCPA, «s'han fet intents per demanar ajuda al govern a diferents nivells, però com ja va observar la Conferència de Bisbes Catòlics de Nigèria, "està clar per a la nació que el Govern ha fallat en el seu deure principal de protegir la vida dels ciutadans nigerians"».

Juntament amb els casos de segrestos i assassinats de sacerdots, se sumen nous atacs contra esglésies, com el terrible atemptat a la festa de Pentecosta el 5 de juny contra la parròquia de Sant Francesc Xavier d'Owo, al sud-oest del país. Aquest atac va deixar prop de mig centenar de víctimes mortals i ha estat la primera vegada que una església és atacada al sud de Nigèria.

Els sacerdots nigerians rebutgen explícitament qualsevol resposta que impliqui la força o la violència de la seva part. «No som terroristes ni una tropa de guerra», i qüestionen el benefici de la participació de sacerdots en les

protestes al carrer, però criden en canvi al que diuen que hauria de ser la primera arma d'un home de Déu. «El nostre camí ministerial consisteix en la proclamació de la paraula de Déu i la celebració de l'Eucaristia com a memorial de Crist i la seva missió a la terra. Això implica que portem amb nosaltres els llibres sagrats i no les armes. Crist mai no ens va animar a aixecar les armes contra ningú ni a emprendre cap acció de venjança. No prenem les armes, i no ho farem».

«El nostre deure és posar davant l'altar de Déu la gratitud, les cures, les preocupacions i les peticions dels fidels i les nostres. Som defensors de la vida i la pau», asseguren els sacerdots diocesans de Nigèria. «Vam ser cridats i enviats a predicar les bones noves als pobres, donar llibertat als captius, alliberar els oprimits, guarir els trencats de cor, embenar les ferides, etc. Hem estat complint aquesta crida i continuarem així.»

Per això, els sacerdots convoquen tots els seus germans en el ministeri a unir-se a la setmana extraordinària de pregària i dejuni, adoració eucarística i res del rosari, que va començar l'11 de juliol. Això no suprimeix ni reemplaça altres programes que les diòcesis tinguin per frenar el problema de la inseguretat a Nigèria, sinó que els intensifica: «Fem una crida humil a tots els sacerdots perquè s'ho prenguin seriosament sense descuidar altres regulacions i recomanacions relacionades en les seves diòcesis.»

Protesta a Abuja pels atacs,
assassinats i segrestos de
cristians a Nigèria.

SIGNES D'AVUI

Tot té el seu moment

«Tot té el seu moment», així comença el capítol 3 del llibre de l'Eclesiastès. Després de gairebé vint-i-cinc anys de publicar articles a *Catalunya Cristiana* ha arribat el meu moment de passar el testimoni a les persones que el recullin. Ha arribat el moment d'aixecar el vol i posar-me en altres branques, perquè no puc renunciar a pensar, a escriure i a compartir. En aquesta pràctica, segueixo l'empremta del meu pare. Escriure, quan és una tasca feta a fons i al servei de la veritat, és una aposta i un risc, més encara en temps convulsos. Conviure amb això no sempre resulta còmode.

Vaig iniciar la meua presència en aquest setmanari de manera esporàdica. Quan el 1998 vaig ser nomenat director de comunicacions de l'Institut Marista em vaig traslladar a Roma durant sis anys i vaig ser corresponent de *Catalunya Cristiana* acreditat

al Vaticà. El Jubileu de l'any 2000 va impulsar moltes col·laboracions i en aquest any se'm va encomanar una nova secció titulada «Signes d'avui». Temes d'actualitat, de vegades espinosos, des d'una visió humanista i creient a la llum de l'Evangeli i de la Doctrina Social de l'Església.

En acabar aquest moment, després d'uns 1.200 articles, sorgeix amb gran força el capítol de la gratitud. Moltes gràcies al setmanari, que m'ha obert les seves pàgines i ha confiat a la meua reflexió un espai que he apreciat molt. Moltes gràcies a l'equip humà i professional, persones de gran qualitat i competència

Moltes gràcies a les persones que m'han llegit al llarg d'aquests 25 anys

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

amb les quals sempre m'he trobat molt a gust. Just és expressar la meua gratitud especialment a Rosa Peraire, que durant tots aquests anys ha estat la traductora dels meus articles, en publicar-se en català i castellà. Moltes gràcies de tot cor a les persones que m'han llegit al llarg d'aquests 25 anys, sense les quals la meua feina hauria perdut la seva raó de ser i la seva força comunicativa. També als que m'han escrit i m'han fet arribar els seus comentaris. Gràcies, gràcies, gràcies. Passo el meu testimoni. *Catalunya Cristiana* continua.

Qui em vulgui seguir llegint ho podrà fer al meu blog publicat a www.catalunyareligio.cat o demanar-m'ho directament al correu llserrall@gmail.com per ser inclòs en una llista de difusió a través del whatsapp.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Últimament s'ha parlat d'un fet sense gaire coneixement de la realitat: «El mossèn de Santa Anna ha tornat els 3.000 € que havia rebut de l'Ajuntament.»

La situació que em preocupa és molt més simple: la de les prioritats, en tots els sentits i en totes les persones, col·lectivitats i administracions.

Es tracta —en aquest cas— del repartiment del pressupost de les institucions que ens governen, concretament, en aquest cas, de l'Ajuntament de casa nostra.

Visc molt de prop un dels problemes fonamentals que pateix Barcelona en aquests moments i sé de què parlo. M'angoixa que no sigui una prioritat la manca d'habi-

FINESTRA A LA VIDA

Parlem de prioritats

tatge social i molts altres problemes derivats de les injustícies i dels abusos d'empreses o de particulars que deixen al carrer un nombre vergonyós de ciutadans, siguin d'on siguin, perquè són ciutadans del món amb els mateixos drets fonamentals que qualsevol. Un dels primers drets és l'habitatge digne, tenir un sostre on aixoplugar-se.

Quan a l'Hospital de Campanya de Santa Anna veiem aquells joves, als quals ajudem a sortir de la seva marginació, que fan molts esforços per no caure en la delinqüència, i al vespre els preguntem on aniran a dormir, la seva resposta ens produeix una gran angoixa: «On hem d'anar?: al carrer.»

La desigualtat fereix aquells que

pateixen situacions de vulnerabilitat, però, també, els que els voldríem ajudar a sortir endavant però no disposem dels mitjans necessaris per fer-ho.

La manca d'habitatge social ha de ser una prioritat

Les grans fites arquitectòniques de la Tortosa episcopal (I)

La ciutat de Tortosa ha sabut preservar un seguit de patrimoni arquitectònic religiós de primer ordre. Sens dubte, l'edifici més important de tots és la catedral, joia del gòtic català que ara, amb la façana restaurada i la plaça remodelada, per primer cop des de fa segles s'obre al riu Ebre. Al costat mateix de la seu tortosina hi ha el Palau episcopal, construcció menys coneguda, però igualment considerat una autèntica meravella de l'arquitectura gòtica.

Per primera vegada la catedral de Tortosa s'obre al riu Ebre.

Els arquitectes van seguir de prop el model de la basílica de Sant Pere del Vaticà

De bon matí, Tortosa ens rep amb el bullici habitual d'un dia feiner mentre ens endinsem al nucli antic de la ciutat. L'esforç de tots aquests darrers anys per retornar la dignitat a aquesta zona ha acabat donant els fruits corresponents: les cases antigues i els palaus medievals i renaixentistes ara llueixen amb tota la bellesa original. La nostra fita, però, és la catedral, que acaba de veure restaurada la façana i totalment renovat l'entorn. Per tal d'obtenir-ne una bona visió de conjunt, decidim creuar el riu. Efectivament, des de la riba oposada, la seu tortosina, sense els edificis que la tapaven, es mostra esplendorosa. La sumptuosa façana barroca, inacabada i tot, s'erigeix com el centre indiscutible de tot l'entramat urbà: les aigües amples i calmoses de l'Ebre li fan de catifa; d'una banda la flanqueja de ben a prop el Palau episcopal i, de l'altra, el castell de la Suda, que des de les altures li fa de vigia. El cor de Tortosa no pot estar més ben protegit.

L'esplendor del barroc

Després d'aquesta vista general, ens afanyem a fer cap a la catedral.

Hem quedat amb Mn. Víctor Manuel Cardona, ecònom diocesà i delegat de Comunicació del bisbat. Ens rep molt amablement i ben disposat a explicar-nos tot el que fa d'aquesta seu catedralícia una de les meravelles arquitectòniques del nostre país. Situat davant mateix de la façana, al capdavant de les noves escales que hi donen accés, Mn. Cardona comença l'explicació: «Ara que està restaurada, s'aprecia molt millor la meravella barroca d'aquesta façana. És excepcionalment sumptuosa, perquè els arquitectes van seguir de prop el model de les gran basíliques romanes, especialment la del mateix Sant Pere del Vaticà. També es van triar molt bé els materials: les tonalitats més clares corresponen al marbre blanc, les més fosques, al marbre negre de les pedreres de la cartoixa d'Escalà Dei i les més rogenques, al jaspí de la Cinta, molt característic de Tortosa. A part de la neteja general, també s'han revestit de llautó les portes, que amb el pas del temps anirà esmoreint la brillantor actual. I a més, a la fornícula de damunt la porta principal s'hi ha col·locat una imatge nova de la Mare de Déu de la Cinta, feta de marbre

de Carrara.»

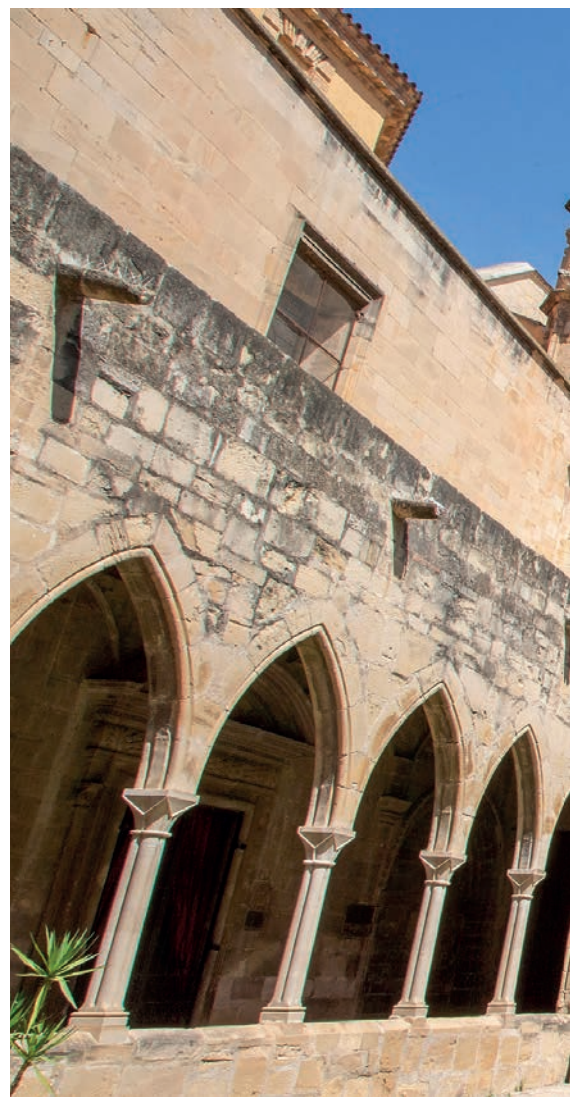
De l'escalinata estant, la façana se'ns presenta realment espectacular, i desprèn un cert aire de palau. La successió de columnes, pilars, frisos i fornícules, així com la combinació dels colors de la pedra, estan calculats no pas per carregar, sinó per trobar l'equilibri i l'harmonia. El conjunt és encertadament simètric. Pujant els graons, arribem davant mateix de la porta principal, que fa poques setmanes que llueix la coberta nova de llautó. Hi veiem inscrita una frase en llatí. Mn. Cardona ens fa saber que es tracta de la narració de l'aparició de la Cinta, al costat d'un vers de l'himne a la Mare de Déu de l'Estrella, a la qual està dedicat un important retaule gòtic que hi ha dins de la catedral. Abans de passar a l'interior, demanem al nostre amfitrió la raó per la qual la façana va quedar inacabada: «A part que es tractava d'una obra molt costosa, també es va veure que amb l'alçada final prevista, la part de dalt de la façana s'interposava en la trajectòria de tir dels canons de la Suda. A més, tanta pedra pesava massa per a aquest terreny, que es troba força

a prop del riu i, per tant, no és prou consistent.»

La discreció del primer gòtic

A través d'un carreró lateral, anem a parar a l'anomenat pati de la Canonja, que a parer nostre és un dels racons més singulars dels voltants de la catedral. A través d'aquesta mena de placeta amagada, seguim Mn. Cardona fins al fons de tot, on hi ha una gran porta, per la qual accedim al claustre. En comparació amb la façana, ara ens trobem en un espai medieval molt més discret, construït en un estil gòtic encara primerenc. Uns pilars esvelts sostenen uns arcs apuntats que no fan cap concessió als elements decoratius, fins al punt que ben bé podria passar per una obra cistercenca. La successió d'arcs atorga al conjunt un ritme arquitectònic que, ben lluny de qualsevol fredor aritmètica, fa que el visitant se senti càlidament acollit. El claustre, que és relativament baix, s'obre generosament al blau pur del cel i la claror d'aquest matí d'estiu ho envaeix tot.

El nostre guia ens fa veure que tot i l'austeritat de la construcció, el claustre està farcit de força

La façana barroca acaba de ser restaurada fa pocs mesos.

El claustre és d'un gòtic primerenc molt auster.

elements que ens podrien passar desapercebuts, com ara les nombroses làpides funeràries que hi ha encastades als murs. Ens hi fixem bé i veiem que la majoria, a part d'un breu text en elaborades lletres gòtiques, tenen en relleu una petita efígie del difunt en cos present: la majoria semblen de bisbes i canonges, però també hi trobem cavallers i fins i tot una religiosa. Tots eren de famílies nobles, com ho deixen ben clar els escuts ricament esculpits. Al voltant del fèretre, hi sol haver representada una comitiva de plorans o ploraneres que es planyen pel traspàs del finat. Tant hi fa si aquelles llàgrimes en aquell moment van ser sinceres o no: malaurat aquell l'absència del qual no provoca tristesa a ningú. Entre les làpides n'hi ha una de força diferent, escrita en llatí, hebreu i grec. Mn. Cardona ens fa saber que aquesta que veiem és una còpia, i que l'original és a la part subterrània del museu de la catedral. Més

tard hi anirem i ens en farà l'explicació pertinent.

Abans però ens situem en una de les cantonades, i el nostre amfritrió ens assenyalava una finestra amb dues columnetes que semblen molt antigues, amb la peculiaritat que una és verda i l'altra vermella: «Es tracta d'unes columnes visigòtiques. La verda és de gabre i la vermella de pòrfir, pedres molt valorades en l'antiguitat. En aquest cas, els materials semblen originaris d'Egipte i Grècia.» Mn. Cardona també ens fa saber que en aquesta cantonada del claustre s'hi reunia el Consell de la ciutat per celebrar-hi les sessions. Aquestes pedres ens podrien explicar el periple que van fer des de les terres llunyanes d'Orient, com van fer cap a la seu de Tortosa i quines converses secretes van sentir dels llavis dels prohoms de la ciutat que es reunien en aquest claustre. Però les pedres resten mudes i ens hem de conformar amb la nostra imaginació.

El claustre està farcit de làpides funeràries encastades als murs

JOAQUIM FORTUNY VIZCARRO, pvre.
Vicari general

500 anys de la conversió de sant Ignasi

Avui, festa de sant Ignasi de Loiola, acaba l'any de celebracions amb motiu del cinquè centenari de la seva conversió. Començava aquest any commemoratiu el 20 de maig de 2021, dia en què sant Ignasi, 500 anys abans, va sofrir una ferida de bala mentre lluitava en la defensa de Navarra i que en el procés de recuperació, i arran d'unes lectures de llibres com *Vida de Cristo* i *Vida de los santos*, ja que no hi havia llibres de cavalleria, que eren els que li agradaven, va tenir una experiència transformadora que li va fer veure d'una manera nova totes les coses. Aquell accident va suposar un fracàs i un canvi de plans en el que imaginava per al seu futur, carregat de riqueses i afers d'aquest món, com era habitual en un fill de família noble. Aquest fracàs, que després va veure que només era aparent, és el que el portaria a un procés de conversió que el conduiria als somnis més grans, no centrats en ell mateix sinó en Déu. Aquella ferida va provocar la trobada que el posaria en camí fins esdevenir mestre de l'Esperit.

Ben a prop nostre, a Manresa, va

passar un any a la santa Cova, de camí a Barcelona, on havia d'embarcar-se per a fer un pelegrinatge a Jerusalem. Havia passat per Montserrat, on havia canviat d'indumentària, havia fet una bona confessió i s'havia consagrat a la Mare de Déu. L'any d'estança a la Cova, contemplant la santa muntanya, es dedicà a l'oració, la penitència, l'apostolat i la visita als malalts dels hospitals. Va prendre apunts de la seva trajectòria espiritual que, amb retocs posteriors, seria l'esboç dels *Exercicis espirituals*. Tot plegat va ser una experiència mística, espiritual i profunda; una experiència també de solidaritat amb la pobresa. I així començaria a veure totes les coses noves en Crist.

Veuria nou el món que l'envoltava, un món, tant aleshores com ara, ferit i trencat, amb problemes i dificultats a nivell local i mundial, un món per on Jesús va caminar i va abraçar, un món amb el qual Jesús va dialogar. Un món que el deixeble de Jesús, tant ahir com avui, ha de travessar estimant amb el cor de Jesús.

Ignasi es veia com un simple «pe-

legrí» que, assumint les seves limitacions, es va entossudir a lliurar-se als altres, intentant descobrir Déu que habita en totes les criatures, contemplant-lo en tots els esdeveniments.

A la tornada del pelegrinatge a Terra Santa emprengué estudis a Alcalá, Salamanca, París, Roma, on va ser ordenat prevere, i allí fundà la Companyia de Jesús, de la qual fou el primer general. Així començava el treball apostòlic arreu del món.

Moria a Roma el 31 de juliol de 1556. *Laus Deo*.

Us deixo unes frases cèlebres de sant Ignasi que poden ajudar a la reflexió: 1. «*En todo amar y servir.*» 2. «*Alcanza la excelencia y compártela.*» 3. «*El examen de conciencia es siempre el medio mejor para cuidar bien el alma.*» 4. «*En ejercicio de desolación no hacer mudanza.*» 5. «*Quien evita la tentación evita el pecado.*» 6. «*¿De qué sirve ganar el mundo, si al final pierdes el alma?*»

Donem gràcies a Déu pel testimoni de vida de sant Ignasi i per tot el llegat espiritual que ha deixat a l'Església.

AGUSTÍ CORTÉS SORIANO
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

En comunió amb la creació

L'impuls interior d'experimentar els espais oberts, gaudir de la natura, especialment en temps de vacances, és certament molt sa i saludable.

Tenint present l'ideal de vivència cristiana davant la natura, voldríem que aquest impuls no acabés en tristesa i frustració, sinó que fos realment eficaç per a la nostra vida, en continu avenç en camí de perfecció, en recerca d'una felicitat més gran.

Potser el problema és que hi ha maneres d'apropar-se a la natura en temps vacacional que poden abocar a la decepció, a la buidor o al desencís. Això passa quan hi accedim amb la intenció de gaudir-ne, però apropiant-nos-en i consumint-la, com si fos un objecte que està simplement a la nostra disposició. No som el rei de la creació? No som «els amos»? No tenim dret a descansar i gaudir després d'un curs carregat de treballs i dificultats?

En això consisteix el problema bàsic de la qüestió ecològica i, per extensió, de la nostra relació amb el món creat. És el problema del com veiem el món i com el tractem. Val la pena dedicar algun temps a pensar-hi. Si encertem, no sols trobarem més pau en el descans, sinó més claredat i encert en el treball quotidià.

La primera i fonamental actitud per assolir un creixement positiu en la nostra relació amb la natura és assajar l'admiració, fins arribar a la sorpresa davant d'ella. Només qui ha desenvolupat mínimament aquesta capacitat d'admiració, pot gaudir de la seva bellesa. Perquè es tracta d'això mateix: *gaudir de la bellesa que ens ve regalada*.

Els filòsofs grecs, que van tenir la sort de pensar, fer-se preguntes, en el marc del sol radiant del nostre Me-

diterrani, deien que la filosofia naixia de l'admiració i de la sorpresa davant la naturalesa i el cosmos: el primer i fonamental pas era l'impacte per l'harmonia i la bellesa que s'observaven en el cosmos. Uns altres filòsofs, passats segles, nascuts en latituds nòrdiques, sota cels tapats, en atmosferes més fredes i fosques, van voler treure veritats del pou interior, de la raó humana. Una mirada a l'interior del jo, amb una important fecunditat de pensament, però que acabaria amb el «jo» tancat en si mateix. Aquest entossudiment del «jo» en si mateix va portar importants troballes, però no menys mals a la humanitat. Heus aquí una prova que l'entorn natural i la nostra mirada sobre ell és quelcom decisiu.

Aquesta actitud d'admiració l'esperem també dels mateixos científics i tècnics que investiguen la natura, el gran cosmos o el microcosmos. També aquí és decisiva l'actitud en la recerca. Generalment la troballa del funcionament que regeix un determinat aspecte de la natura va encaminat a poder-lo dominar. I amb el seu domini, com a apropiació, poder fer una cosa bona, com ara guarir malalties. Però també per fer negoci mitjançant la seva explotació. En benefici de qui? És una altra qüestió. Però, en tot cas, és una meravella trobar algun científic investigador que en ple treball s'atura i gaudeix comprovant la bellesa i perfecció del cosmos.

Llavors hom fa el primer pas per al veritable goig.

Però fins aquí, només amb aquestes consideracions, s'intueix que allò de saber apropar-se al món creat està demanant no poques actituds morals i espirituals. Pensem-hi, per al nostre bé i per al bé del món.

COMENTARI DE LA PARAULA

Tot això que volies guardar-te, de qui serà?

GLÒRIA MONÉS

Aquest Evangeli és d'aquells claríssims, tant que gairebé no calen massa comentaris. En efecte, qui pot posar en dubte que, ni que algú tingués diners de sobres, els seus béns no li podrien assegurar la vida? No obstant això, el mateix Senyor Jesús comenta les seves pròpies paraules amb una paràbola, cosa que ens obliga també a nosaltres a dir-hi alguna cosa.

La paràbola que fa servir el Senyor, al meu entendre, no és un simple comentari de les seves paraules: les explica, sí; però, si ens hi fixem bé, n'il·lumina el sentit. Certament, els béns materials no assegurin la vida de ningú. Però, això tan evident no és el que el Senyor posa avui a la nostra consideració. La paràbola del ric que pensa recolzar la seva vida en la possessió dels seus béns ens està parlant d'una altra cosa. El problema del ric de la paràbola no és tant ser ric sinó, sobretot, pensar que pot fer-se a si mateix autosuficient, fins i tot, en allò de més sagrat de la nostra existència sobre la terra que és la vida. En altres paraules, el problema de tothom qui reuneix tresors per a ell mateix és quedar-se centrat en l'afany de posseir, un afany que, inevitablement, condueix a creure's el centre absolut de la pròpia vida. Un afany que fa de la nostra vida, de la vida dels altres i de totes les altres realitats que ens envolten, meres possessions, amb l'ineludible caràcter d'intercan-

viable al millor postor. Per això, l'amonestació del Mestre és ben clara: Vigileu! Guardeu-vos de tota ambició de posseir riqueses.

Si n'és, de difícil, per als qui tenen riqueses entrar al Regne de Déu! (cf. Lc 18,24-25), no ho és tant per la riquesa, sinó per l'ambició de posseir que, normalment, sol acompanyar els qui posseeixen grans riqueses. No ens enganyem, però: les riqueses solen ser el més gran entrebanc per viure l'Evangeli. Hem de recordar que el Senyor Jesús no deixa de proclamar benaurats els pobres i els qui passen fam, perquè d'ells és el Regne de Déu, (cf. Lc 6,20-21), alhora que lloa la radicalitat de la pobresa evangèlica pròpia dels seguidors de Jesús quan assegura que els qui ho han deixat tot pel Regne de Déu, rebran molt més en el temps present i, en el món futur, tindran la vida eterna (cf. Lc 18,28-30). Ai, doncs, d'aquells que tenint molt no han compartit allò que tenen amb els qui passen fam: es poden trobar molt lluny del Regne de Déu! El perill, però, no és tant la possessió de les riqueses com l'afany mateix de posseir-les. I això per un doble motiu: primer perquè aquest és insaciable i, segon, perquè pot afectar-nos a tots, independentment del grau de possessió de riqueses que tinguem. Guardeu-vos de tota ambició de posseir riqueses.

LLUC TORCAL
Biblista

CONSULTORI BÍBLIC

JAUME SIDERA, cmf

Sabem com vivien i celebraven les primeres comunitats cristianes? (i II)

Des del bell principi, l'Església naixent podrà celebrar els sagraments del Baptisme, de l'Esperit Sant i de l'Eucaristia, seguint una norma no escrita i que trobem en la *Didakhé* o *Doctrina dels Apòstols*. És contemporani d'alguns llibres del NT. Si no hi ha aigua viva es pot vessar aigua tres cops sobre el cap en nom del Pare, Fill i Esperit Sant. Previ un dejuni i l'oració del Parnostre. En l'Eucaristia primer es dona gràcies pel vi, després pel pa. Són precioses les oracions que acompanyen la celebració.

Sant Justí ens descriu així la litúrgia del diumenge. El dia del Sol es reuneixen els cristians de la ciutat i de la pagesia. Es llegeixen les Memòries dels apòstols —els evangelis— i els escrits dels profetes. Després el president anima els assistents a imitar els exemples proposats en les lectures.

Drets, tots s'uneixen en una pregaria. Acabada, s'ofereix el pa i el vi que esdevenen carn i sang de Jesús amb les Paraules que Jesús encarnat pronuncià el primer dia. El president prorrampa en una acció de gràcies que és acollida amb un joïós Amén. Després es distribueixen els aliments consagrats. I els diaques els envien als absents. Es fa una col·lecta amb què el president atén els orfes i les vídues, els malalts i els necessitats, els presos i la gent de pas. En aquest resum veiem l'esquema de les nostres celebracions dominicals.

Celebracions molt senzilles. Mentre fem camí, els cristians expressem així i nodrim la nostra fe i la nostra esperança mentre albirarem la litúrgia meravellosa que ens descriu l'Apocalipsi i que es clou en un crit: Veniu, Senyor, Jesús. Joan ho experimentava un diumenge.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XVIII de durant l'any

Lectura primera

Ecl 1,2.2,21-23

Què en treu l'home de tot el seu esforç

Lectura del llibre de l'Eclesiastès:

Vanitat i més vanitat, deia el Portaveu-del-poble, vanitat i més vanitat, tot és en va. Després que un home s'ha esforçat a treballar amb coneixement, traça i eficàcia, ho ha de deixar tot a un altre que no s'hi ha esforçat per res. També això és en va, i és una gran dissort.

Perquè, de fet, què en treu l'home de tot esforç i de tot el neguit amb què treballa sota el sol? Passa els dies en el desfici i en les penes de la seva servitud, i de nit el seu cor no descansa. També això és en va.

Al·leluia

Mt 5,3

Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells.

Evangelí

Lc 12,13-21

Tot això que volies guardar-te, de qui serà?

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps, un de la gent digué a Jesús: «Mestre, convenceu el meu germà que es parteixi amb mi l'herència.» Jesús li contestà: «Bon

Salm responsorial

89

Vós feu tornar els homes a la pols dient-los: «Torneu-vos-en, fills d'Adam.»
Mil anys als vostres ulls són com un dia que ja ha passat, com el relleu d'una guàrdia de nit.

R. Al llarg de tots els segles, Senyor, heu estat sempre la nostra muralla.

Quan preneu els homes, són com un somni en fer-se de dia, són com l'herba que s'espiga: ha tret florida al matí, al vespre es marceix i s'asseca. *R.*

Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies per adquirir la saviesa del cor. Calmeu-vos, Senyor, què espereu? Sigueu pacient amb els vostres servents. *R.*

Que el vostre amor no trigui més a saciar-nos i ho celebrarem amb goig tota la vida.
Que l'amabilitat del Senyor, el nostre Déu, reposi damunt els seus servents. Doneu encert a l'obra de les nostres mans. *R.*

home, qui m'ha encomanat a mi que fes de jutge o de mediador entre vosaltres?» Llavors digué a tothom: «Vigileu! Guardeu-vos de tota ambició de posseir riqueses, perquè ni que algú tingués diners de sobres, els seus béns no li podrien assegurar la vida.»

El sho explicà amb una paràbola: «Un home ric va treure de les seves terres unes collites tan abundants que no tenia on guardar-les. Tot rumiant es va dir: ja sé què faré: tiraré

Lectura segona

Col 3,1-5.9-11

Cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses:

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixeu amb ell plens de glòria.

Pertant, feu morir allò que us lliga a la terra: fornicació, impuresa, passions, mals desigs i l'amor al diner, que és una idolatria; no us enganyeu els uns als altres, vosaltres que us heu despullat de l'home antic i del seu estil d'obrar, i us heu revestit del nou, que es renova a imatge del seu Creador i avança cap al ple coneixement.

Aquí ja no compta ser grec o jueu, circumcís o incircumcís, bàrbar o escita, esclau o lliure, sinó que Crist ho és tot, i és de tots.

a terra els meus graners, en construiré de més grans, hi guardaré tot el meu gra i les altres mercaderies meves i em diré a mi mateix: "Tens reserves per a molts anys: reposa, menja, beu, diverteix-te." Però Déu li digué: "Vas errat! Aquesta mateixa nit et reclamen el deute de la teva vida i tot això que volies guardar-te, de qui serà? Així passa amb tothom qui reuneix tresors per a ell mateix i no es fa ric als ulls de Déu".»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

Juliol

31. DIUMENGE

Diumenge XVIII de durant l'any, Verd. Lectures: Eclesiastès 1,2;2,21-23 / Salm 94 / Colossencs 3,1-5.9-11 / Lluc 12,13-21
SANTORAL: Sant Ignasi de Loiola, prev. i fund.

Agost

1. DILLUNS

Sant Alfons Maria de Liguori (MO), Blanc. Lectures: Jeremies 28,1-17 / Salm 118 / Mateu 14,13-21. Girona: **Sant Feliu** (F), Vermell.
SANTORAL: Fe, Esperança i Caritat, vg.

2. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 30,1-2.12-15.18-22 / Salm 101 / Mateu 14,22-36. O bé: *Sant Eusebi de Vercelli* (ML), Blanc; *Sant Pere Julià Eymard* (ML), Blanc.
SANTORAL: Mare de Déu dels Àngels. Esteve I, p. i mr.; Teodora i fills, mr.

3. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 31,1-7 / Salm Jeremies 31,10-13 / Mateu 15,21-28
SANTORAL: Cira, vg.; Gustau, b.; beata Joana d'Aza; Lídia.

4. DIJOUS

Sant Joan Maria Vianney (MO), Blanc. Lectures: Jeremies 31,31-34 / Salm 50 / Mateu 16,13-23
SANTORAL: Perpètua, mr.

5. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Nahum 1,15;2,2;3,1-3.6-7 / Salm Deuteronomi 32,35-41 / Mateu 16,24-28. O bé: *Dedicació de la basílica de Santa Maria la Major* (ML), Blanc.
SANTORAL: Mare de Déu de les Neus. Afra, mr.; Osvald, rei.

6. DISSABTE

Transfiguració del Senyor (F), Blanc. Lectures: Daniel 7,9-10.13-14 / Salm 96,1-2.5-6.9 / Lluc 9,28b-36
SANTORAL: Hormisdes, p.; Just i Pastor, mr.

El Sant 31 JULIOL

Sant Ignasi de Loiola

Alguns dels sants més coneguts van abandonar una prometedora carrera política o militar per servir Déu en la pobresa. Un dels casos més cèlebres va ser Ignasi de Loiola (1491 – 1556), noble guipuscó fundador dels jesuïtes.

Soldat al servei de la corona de Castella, va ser ferit a la batalla de Pamplona quan tenia 30 anys. La llarga convalescència li va permetre llegir vides de sants i aprofundir en la pregària, cosa que el va dur a convertir-se a una fe més profunda. De pelegrinatge a Roma, sant Ignasi de Loiola va passar per Montserrat, on va canviar l'espasa per la roba de pelegrí, i també per Manresa, on va tenir l'anomenada «il·luminació del Cardener» i va escriure els Exercicis espirituals. A Roma va fundar la Companyia de Jesús per tal de difondre la fe arreu del món amb les missions i dedicar-se a l'ensenyament. Ignasi va morir amb fama de sant i veient com la seva fundació es convertia en un dels nous pilars del catolicisme. Va ser canonitzat per Gregori XV el 1622.

Que n'és, de bonic, el Prefaci de l'Assumpció

RAFAEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat
de Tarragona

Ve la lluna plena d'agost i amb ella la solemnitat més gran de la Mare de Déu: la seva gloriosa Assumpció. Els monestirs cistercencs la tenen per titular i tantíssimes parròquies de la nostra geografia en fan festa i festa major. A Falset, capital del Priorat, escampen espígol per tots els carrers i els llocs que se'n conserva el costum posen flairosa alfàbrega a les lliteres de la Dormició. És el perfum de la Mare de Déu, perfum de caritat, de silencis de contemplació i de la humilitat, que és el fonament, el camí i la corona de la vida cristiana. També el perfum de la caritat humil i senzilla de cada dia.

En la pregària d'acció de gràcies, el prefaci de la missa, recordarem que Maria és «imatge i primícia de l'Església gloriosa, model d'esperança certa i consol del Poble que camina». El misteri de l'Església, de la qual Maria n'és un espill, està contingut en el bell Prefaci. Ens és bo en els temps que vivim, en el món i en l'Església, aixecar els ulls i contemplar Maria, ella és model del camí sinodal que el Papa ens ha convidat a fer i, alhora, és signe de l'esperança que no enganya (Rm 5,5).

La virtut de l'esperança no mira només el futur, mira el present. És creure

que ara no ens falta l'amor provident del Pare del cel que acompanya el camí de l'Església. El Senyor no ha abandonat el seu poble i Maria ens acompanya, com a mare i germana, en el camí de la fe. Contemplar i pregar a la Mare de Déu és retrobar l'esperança i allunyar de nosaltres tot desànim. El Regne de Déu és sempre llavor amagada que creix i germina sota el signe de la creu, també de la Pasqua.

Celebrant la litúrgia de l'Assumpció de la Mare de Déu, visquem la santedat cristiana. Un creient de les meves parròquies, en una reunió per treballar els qüestionaris del Sínode, va dir: «El que volem i demanem és que hi hagi bons i sants sacerdots.» En el fons, volia dir que deixem les qüestions ideològiques, que sovint són teòriques i fan perdre energia evangelitzadora, i visquem l'essencial: la novetat d'una vida nova, que ens ve donada pel baptisme i creix per la gràcia. Maria es manifesta en l'Església. Sense Maria assumpta al cel no tindríem el signe d'esperança certa. Amb ella no podem defallir. Celebrem amb tota l'Església la litúrgia de l'Assumpció de la Mare de Déu com a lloança a Déu Trinitat i preguem per la pau a Europa i arreu del món. Ella és la Reina de la pau.

Nova instal·lació de megafonia digital a l'església dels Sants Gervasi i Protasi

MARTÍ PARADA
Barcelona

Amb la finalitat de millorar l'audició a les celebracions religioses que tenen lloc a l'església parroquial dels Sants Gervasi i Protasi-Mare de Déu de la Bonanova, s'ha dut a terme una completa reforma de la megafonia de l'església amb moderns equips digitals. La parròquia desitja millorar la percepció auditiva de tots els feligresos assistents i en especial la d'aquells que tenen una pèrdua auditiva corresponent a l'edat, siguin o no usuaris d'ajudes auditives.

L'estudi, càlcul de la instal·lació i la seva realització han estat fets per l'empresa, especialitzada en megafonia d'esglésies, Veremundo Silvestre

Jordà, S.L., amb equips i tècnics de l'empresa italiana Fulgor Service, SNC. Tota l'operació ha estat finançada econòmicament per la Fundació Pedro Salesa Cabo de Barcelona.

De la mateixa empresa italiana Fulgor Service són les instal·lacions megafòniques a Barcelona de les basíliques de Santa Maria del Mar, la Mercè i Santa Maria del Pi, entre altres. També han portat a terme un gran nombre d'instal·lacions a esglésies d'Itàlia, de Terra Santa i d'altres llocs del món.

Recuperar l'audició

La Fundació Pedro Salesa Cabo, que porta el nom del seu fundador, va ser creada l'any 2003 i està inscrita en el registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya. La seva missió és l'adaptació d'audiòfons i ajudes auditives a persones amb escasses possibilitats econòmiques per facilitar-ne la integració social, i també atorga beques a hospitals i centres docents per a la promoció i investigació en els camps de l'audiologia, foniatria, otorinolaringologia, logopèdia, etc. Fins a la data d'avui, la Fundació ha ajudat més de sis-centes persones en situació de vulnerabilitat social a recuperar l'audició.

La Fundació Pedro Salesa Cabo compta amb el recolzament de l'Institut Auditiu Salesa, S.L, que és l'empresa degana dedicada a l'adaptació d'audiòfons més antiga d'Espanya, creada l'any 1949 amb instituts a Barcelona i Madrid i amb més de setanta anys d'experiència en l'adaptació d'audiòfons.

La parròquia desitja
millorar la percepció
auditiva de tots els
feligresos

Postals des d'Andalusia

Beat Cristòfor de Santa Caterina

El 24 de juliol passat, les Germanes Hospitalàries de Jesús Natzarè van celebrar el dia del seu fundador, el beat pare Cristòfor de Santa Caterina, amb una Eucaristia solemne, a la seva església de Jesús Natzarè, enclavada al mateix lloc del segle XVII. La vida del pare Cristòfor està marcada per diferents etapes, en les quals brilla el seu esperit missioner, el seu servei en tasques pastorals castrenses, les seves vivències com a ermità a la serra cordovesa, lliurat al silenci i a la contemplació, i la seva preocupació profunda pels pobres i els malalts, que cristal·litza en la fundació de les Germanes i Germans Hospitalaris de Jesús Natzarè.

El pare Cristòfor de Santa Caterina, poc abans de la seva mort, amb la veu entretallada, els deixa el seu testament: «Demano a vostres caritats, que atengueu sobretot l'honra i la glòria del Senyor. I que intenteu guardar l'Institut amb gran humilitat i gran caritat dels pobres, i que us estimeu units al Senyor.» Aviat, abraçat a un Crucifix, queda descansant en la pau del Senyor. Era el dia 24 de juliol del 1690. Germanes i Germans, trencats de dolor però plens de fe i confiança, es dirigeixen a l'església per prostrar-se davant de Jesús Natzarè i oferir-se per continuar en el servei als pobres. Les Germanes Hospitalàries de Jesús Natzarè avui continuen la seva tasca a les diferents cases, en l'atenció més propera i fraterna, conforme a l'esperit del seu fundador. En aquesta hora difícil de la història, moments dramàtics entre tants països i llocs, ens cal l'esperit d'homes com el beat Cristòfor, sembrador de bé i de lliurament generós, no només amb la seva paraula sinó amb les seves obres.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Un repte viral perillós

La plataforma TikTok ha estat demandada per la mort de dues nenes que van buscar aconseguir un desafiament viral: el *Blackout Challenger*. Aquesta pràctica consisteix a autoasfixiar-se fins a perdre el coneixement.

No és la primera vegada que passa. A més, recordem que l'any 2021 una moderadora de continguts de l'empresa també els va demandar per haver de veure imatges de milers d'atacs de violència extrema i gràfica que li van provocar seriosos traumes mentals.

Si una plataforma es pot convertir en perillosa per als usuaris i els treballadors, aleshores és quan se n'hauria de poder regular la suspensió i, fins i tot, la cancel·lació.

Els pares i els tutors han de vetllar pels menors i, si cal, no els haurien de lliurar cap tauleta ni mòbil. Cal que siguem forts en les nostres decisions.

CRISTINA CASALS MASSÓ

Extasiar-te de goig

A vosaltres, joves: ambicioneu i interesseu-vos per dons més bons. «I ara us vull mostrar un camí incomparablement més alt.» «Ja podria jo parlar les llengües del món; així com posseir tota la saviesa dels homes, si no tinc amor, no soc res...»

No és el mateix èxtasi que extasiar-se. Déu dona senyals, signes i prodigis a dojo. Observeu que, a cada trenc d'alba, el sol surt per acaronar-nos amb dolcesa amb els seus raigs de vida i de salut. S'hi nota la presència del Totpoderós.

L'apòstol sant Pau deia: «Si ets generós, si cerques valors edificants i no foteses ni vicis, ni la teva perdició, no permetis que et caduqui la joventut en frivolitats i

ximpleries.» Participa en la marxa i renovació de l'Església. Convé que faci's *tunning* apassionat amb Jesucrist i les seves coses... Pots, fins i tot, arribar a extasiar-te i gaudir de goig i plaers inenarrables.

JOSEP VIDAL I BORRÀS

Una societat sense esperança

La natalitat en aquest país està sota mínims. El 2021 van néixer poc més de 338.000 nens, xifra que ens situa entre els països amb una de les taxes més baixes d'Europa i del món. A més, és la més baixa al nostre país des del 1941, any en què van començar registres a l'Institut Nacional d'Estadística. La xifra ha caigut un 0,6 respecte del 2020, que alhora havia disminuït un 5,6% respecte del 2019.

Les causes d'un fenomen d'aquestes dimensions i complexitat no són mai úniques ni simples, però és evident que l'escassetat de polítiques que promoguin i ajudin la família, o l'existència de programes obertament contraris a la cultura de la vida, no ajuden en absolut. Drames socials com l'avortament o l'eutanàsia i assumptes tan delicats i terribles com el suïcidi, que només creixen, són bons exemples d'aquesta manca de sentit i d'alè vital que ens assola.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

El documental «El Camí Ignasià» arriba a Roma

El film recorda la figura de sant Ignasi de Loiola, amb motiu dels cinc-cents anys de la seva conversió

MAC

El documental *El Camí Ignasià*, produït per Animaset, es va projectar el dimecres 15 de juny a la Casa del Cinema, a Villa Borghese, un espai cinematogràfic de referència a la capital italiana. La Generalitat de Catalunya va promoure aquesta presentació del Camí Ignasià. Hi va intervenir el delegat del Govern a Itàlia, Luca Bellizzi; el director de l'Oficina del Pelegrí del Camí Ignasià, Josep Lluís Iriberrí, i el director del documental, Jordi Roigé.

L'esdeveniment va ser la primera projecció oberta al públic general, després de l'estrena que hi va haver el dimarts 14 de juny a la Filmoteca Vaticana amb la presència del superior dels Jesuïtes, Arturo Sosa; la consellera de Justícia, Lourdes Ciuró; la consellera d'Afers Exteriors, Victòria Alsina, i l'alcalde de Manresa, Marc Aloy, entre altres personalitats.

Luca Bellizzi va destacar que l'aniversari d'enguany dels cinc-cents anys de la conversió d'Ignasi de Loiola a Manresa és «una ocasió única per promoure el Camí Ignasià» i va assenyalar-ne la «identitat i personalitat pròpies» i el seu aspecte tant espiritual com turístic, natural, artístic i històric.

El delegat del Govern a Itàlia va

dir que «Catalunya sempre ha estat una terra d'acollida i va posar-ne en relleu la voluntat de «tendir ponts» i la seva identitat «ben definida». En això va justificar l'interès de la Generalitat de promoure el Camí Ignasià. Per concloure, va expressar que el viatge que presenta el documental és tant exterior com interior.

José Luis Iriberrí va subratllar que «l'experiència que va viure Ignasi de Loiola al segle XVI és avui, al segle XXI, molt vàlida i ens pot servir a tots per redescobrir un camí diferent, una orientació diferent». I va afegir: «Això és el que hi descobrirem, un camí interior, un camí exterior, paisatges i vivències.»

Per la seva banda, Jordi Roigé va comentar que es tracta d'un producte «artesanal» que s'ha fet «amb les mans i la tècnica, però també amb el cor... i els peus». Va explicar que el documental va ser gravat amb un equip d'onze persones durant quinze dies. «És una pel·lícula molt sincera», va manifestar.

Entre el centenar d'assistents a la projecció, hi havia la directora general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, Yvonne Griley; l'agregat cultural de l'ambaixada d'Espanya a Itàlia, Carlos Tercero, així com un bon nombre de jesuïtes, membres de diverses congregacions religioses, professionals del món del cinema i catalans a Roma.

El film recorda la figura de sant Ignasi de Loiola, amb motiu dels cinc-cents anys de la seva conversió. Aquesta producció cinematogràfica va arribar als cinemes de l'Estat espanyol el 22 de juliol de mans de la distribuïdora Adso Films.

El documental, produït per Animaset, ha comptat amb la col·laboració de la Companyia de Jesús, la Generalitat de Catalunya, el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, Turismo de la Rioja i l'Ajuntament de Manresa.

El documental ofereix a l'espectador un camí exterior i interior.

Seguint les passes de sant Ignasi

El Camí Ignasià a Catalunya consta de 183 quilòmetres repartits en set etapes

MAC

Sant Ignasi de Loiola va emprendre l'any 1522 un viatge que li va suposar una experiència espiritual tan transcendent que li va marcar la vida. El Camí Ignasià a Catalunya consta de 183 quilòmetres repartits en set etapes.

El Camí Ignasià entra a Catalunya des de Fraga, tot resseguint els vestigis de l'històric camí ral de l'Aragó. Alcarràs és el primer poble d'aquest pelegrinatge. Hi destaca l'església parroquial de la Mare de Déu de l'Assumpció, aixecada sobre els fonaments d'un antic castell.

El pelegrí arriba a Lleida després de travessar el riu Segre pel Pont Vell. Entre diversos edificis, pot visitar la capella de Sant Jaume del Peu Romeu, el Palau de la Paeria, l'hospital de Santa Maria o la Seu Nova. Sobre el turó que domina la ciutat, hi ha la Seu Vella, on destaca l'imponent campanar octogonal de més de setanta metres d'altura.

A cinc quilòmetres de Castellnou de Seana, en direcció sud-est, es troba Bellpuig. Als afores de la població hi ha el convent franciscà de Sant Bartomeu.

Verdú és una població rellevant per a la Companyia de Jesús, ja que aquí va néixer sant Pere Claver. De les construccions, cal esmentar-ne

el santuari dedicat aquest jesuïta missioner, l'església parroquial de Santa Maria, l'ermita gòtica de Sant Miquel i el castell.

El pelegrí arriba després a la capital de l'Urgell, on pot gaudir del Palau dels Marquesos de la Floresta. En arribar a la plaça Major de Tàrraga, presidida per una magnífica creu de terme gòtica, hi troba l'església neoclàssica de Santa Maria d'Alba.

A Cervera, ciutat emmurallada i de gran tradició universitària, cal posar en relleu l'església de Santa Maria, amb uns excepcionals vitralls d'iconografia xacobeu, la Paeria i l'antiga Universitat de Cervera. Inexcusable és passejar pels carrers de Sabater, de l'Estudi Vell i de les Bruixes.

Fundada cap a l'any 1000 al marge esquerre del riu Anoia, Igualada deu bona part del seu desenvolupament inicial al pas de l'històric camí ral de Barcelona a Lleida. Hi destaca la imponent basílica de Santa Maria i la plaça porxada de l'Ajuntament.

Montserrat és un dels centres espirituals més importants del món. A més de la basílica, que acull la imatge romànica de la *Moreneta*, patrona de Catalunya, el monestir és el bressol de l'Escolania de Montserrat, una de les corals infantils més antigues d'Europa. També és

notable el Museu de Montserrat, amb obres de Caravaggio, El Greco, Rusiñol, Cases, Picasso o Dalí.

Després de deixar Montserrat, el Camí Ignasià arriba a Manresa, punt neuràlgic de la ruta ignasiana europea. Entre els punts d'interès espiritual i cultural, s'han d'esmentar la basílica gòtica de Santa Maria de la Seu, el complex barroc de la Cova de Sant Ignasi, el nucli antic amb la plaça de Sant Domènec i el parc de l'Agulla, des d'on s'obté una panoràmica impressionant de la muntanya de Montserrat.

La Cova de Sant Ignasi, a Manresa.

Lleida
t'espera de nou
Vine i viu-la!

Descobreix l'encant d'un territori únic.
Viu el Pirineu i les Terres de Lleida!

aralleida.cat

AUTÈNTICA
DIFERENT
NATURAL

Identifiques l'escena de cada pintura? Podries ordenar-les cronològicament?

Pintura	N. ordre	Escena (títol)
 Jean-Leon Gérôme	A	
 Diego Velázquez	B	
 Raffaello Sanzio	C	
 Leonardo Da Vinci	D	

Sabries ordenar cronològicament les pintures sobre l'apassionant relat de la reina Ester?

Aman prepara els honors a Mardoqueu (Rembrandt)

Ester és presentada davant Artaxerxes (Rembrandt)

Banquet organitzat per Ester (Frans Francken)

Assuer, Aman i Ester (Rembrandt)

El càstig d'Aman (Miquel Àngel)

Ester i Mardoqueu (Gelder)

I ara, podries omplir els buits de les frases següents?

1. L'oncle que va adoptar Ester es deia.....
2. La història del llibre d'Ester va succeir quan el rei Artaxerxes governava a l'imperi
3. La mà dreta del rei desitjava exterminar tots els de l'imperi.
4. La reina que va ser expulsada del palau es deia
5. va ser executat a la mateixa forca que ell havia fet construir per penjar-hi Mardoqueu.

Rei

MONTSERRAT PIBERNAT
Lingüista de «Catalunya Cristiana»

Avui us vull parlar de la paraula *rei*, la que fem servir per designar el príncep sobirà d'una nació, generalment amb càrrec vitalici. Però veurem que en català podem anar més enllà, amb aquest petit mot de tres lletres. Comencem pel principi, pel llatí.

L'etimologia de la paraula *rei* és llatina. *Rex, regis*, amb el mateix significat. Però la llengua va més enllà, i a partir d'aquest significat inicial i perquè en alguns la paraula desperta admiració i en d'altres autèntica tórria i fins i tot en molts indiferència, doncs la fem servir per explicar realitats diferents, de manera figurada i de vegades metafòrica. Mireu, tenim «el Rei del cel o el Rei dels reis», que és el títol aplicat a Jesús. I de la mateixa manera, la paraula *reina* l'apliquem també per a la Mare de Déu, la Verge Maria, la «Reina del cel».

Seguint aquest fil, un rei, fora de l'àmbit monàrquic i religiós, és aquella persona que, per la seva excel·lència, sobresurt per damunt de totes les altres de la seva mateixa classe: «La meva veïna és la reina de l'elegància!» El rei dels animals, el lleó; el rei dels ocells, l'àguila; el rei dels metalls, l'or, i la reina de les flors, la rosa.

Per adreçar-nos a un infant en to afectuós li diem «el reiet, el reietó, el rei de la casa». Al crit de «reina!» els paradistes dels mercats atreïen les

mestresses perquè els compressin a ells la vianda o la fruita: «Reina, mira quin gènere que tinc.» La paraula també pot emprar-se en to despectiu: «No, rei, no; t'equivoques.»

En català diem «tenir o ser paraula de rei» quan volem expressar que una cosa és intocable. També podem «ser el rei de la festa» i en llenguatge col·loquial, «el rei del mambo!» I «viure a cos de rei», és a dir, molt ben tractat.

No us equivocareu si creieu que de refranys amb aquesta paraula n'hi ha a cabassos. Una petita mostra: «Com que ningú no em fa la llei, a casa meva soc el rei.» «El carrer és del rei i qui hi passa és d'ell.» I potser algú es pregunta si té traducció aquell refrany castellà que diu «*Hablando del rey de Roma por la puerta asoma*»? Doncs sí, en català tenim diverses possibilitats, podem dir «Qui del llop ha esment, prop se'l sent», o exclamar: «Més aviat ho haguessis dit!» Però a mi, la que més m'agrada és aquesta: «No es pot dir mal, que no surti l'animal.» Més refranys: «De tres coses no et pots fiar: del rei, del temps i de la mar. «El respecte de la llei ha de començar pel rei.» Un desig: «Rei i guerra, mai passin per la teva terra.» I una recomanació: «Si no vols estar gras com un cove, esmorzar de rei, dinar de príncep i sopar de pidolaire.»

Fotografia del conjunt de galàxies SMACS 0723 realitzada pel telescopi James Webb.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El telescopi espacial James Webb amplia el coneixement del cosmos

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

N'han parlat tots els diaris del 13 de juliol passat, perquè s'han comunicat al públic les principals troballes que ha fet fins ara. D'aquest telescopi, ja us en vaig parlar, en aquesta mateixa plana d'*Actualitats científiques*, el 13 de febrer d'enguany. És obra de les agències espacials americana (NASA), europea (ESA) i canadenca (CSA), amb la participació de quinze països més. Va començar a construir-se el 1996 i es posà en òrbita el 25 de desembre del 2021, amb un cost d'uns 10.000 milions de dòlars. I no és fins ara que s'han donat a conèixer els primers resultats —per cert, molt prometedors— i li queda corda encara per a uns vint anys més.

Quines han estat aquestes novetats aportades? No les podem resseguir totes. La més important, és clar, és la de la profunditat de visió que ha obtingut aquest James Webb, impossible per a un telescopi des de la superfície de la Terra, perquè l'atmosfera terrestre n'impedeix la nitidesa. Són cinc les primeres visions que s'han donat a conèixer. A la primera s'hi veuen unes galàxies que formen el clúster anomenat SMACS 0723, que és a 4.600 milions d'anys llum, amb uns

punts més distants que es troben fins a més de 13.000 milions d'anys llum, i això en una regió del fons còsmic tan petita com la que ocuparia un gra de sorra a la distància que allarga el braç. Una altra vista, no de foto sinó d'espectrometria, mostra que l'exoplaneta WASP96b, que es troba a 1.150 anys llum de distància, té una temperatura de 538°C. Una tercera visió és la de la nebulosa dels Anells del Sud, amb el centre regit per un sistema binari de dues estrelles. La quarta comunicació és l'anomenat Quintet de Stefan, que són cinc galàxies pròximes que fan com una dansa còsmica. I l'última és la que aclareix com és la nebulosa de Carina, a 7.600 anys llum, ben coneguda pels astrònoms, però amb molts interrogants, que ara s'han vist pràcticament resolts pel gran poder de resolució que tenen els aparells del James Webb.

Com que sembla que n'hi ha per a uns vint anys més, els astrònoms es mostren molt entusiasmats amb l'èxit que va tenint aquest telescopi. La cosa es veu prometedora. Nosaltra hi diem: que sigui tot per a un millor coneixement de l'obra divina de la Creació!

TRADICIONS APÍCOLES, 5

La mel d'arboç, de botja i de barballó

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

Pel que fa a la mel d'arboç (llat., *Arbutus unedo*; cast., *madroño*), aquesta presenta un color clar i és molt amarga al gust; tanmateix, és molt agraciada en potassi. La seva ingesta contribueix a millorar les inflamacions urinàries i, a més, gaudeix d'efectes astringents en els episodis de diarrees. L'arboç té una gran importància mel·lífera, ja que la seva florida es pot allargar durant quasi tot l'hivern, de manera que aquestes flors poden ser libades per les abelles en les primeres setmanes hivernals.

La mel de barballó (llat., *Lavandula latifolia*; cast., *alhucema*) i la mel de la flor d'espígol (llat., *Lavandula angustifolia*; cast., *espliego*) són dues plantes molt oloroses que solen florir a finals de juliol o principis d'agost, i totes dues esdevenen les principals flors que aporten el nèctar estival a l'*Apis mellifica*. A partir de la libació de les flors de la *lavandula*, les abelles produeixen una mel amb propietats sedants i antiinflamatòries que, aplicada externament, sol ser apta per rebaixar les inflamacions. Aquestes mels són, alhora, molt digestives i són particularment recomanables per combatre la tos. Semblantment, la *mel de tomaní*, anomenat també, *tomanyí*, *romaní mascle* i *caps d'ase* (llat., *Lavandula stoechas*; cast. *can-tueso*), amb un color bellament daurat, és particularment recomanable per a la bronquitis i altres problemes pulmonars. La mel de tomaní que es

produeix a la demarcació de les comarques barcelonines sol presentar un espectre pol·línic força ampli, car en la seva composició hi sol entrar també el nèctar d'altres labiades com ara el timó, i de papilionàcies, com ara la botja.

En efecte, la botja (llat., *Dorycnium pentaphyllum*; cast., *socarrillo*, *boja*) és una planta que sol créixer en les zones desforestades i també entre les mates de romaní. La botja comença a florir a primers de maig i la seva floració es manté fins a mitjans del mes de juny. Aquesta és una de les principals plantes mel·líferes, car contribueix al bon nodriment de les abelles gràcies a l'abundor del seu nèctar, que és libat mentre no arriba la florida estival de les altres plantes mel·líferes. Mentre que la mel d'avet (llat., *Abies alba*; cast., *abeto*) és de gust fort i amb un color tirant a fosc, aquesta és una de les millors melades per combatre la bronquitis i, alhora, és un bon suavitzant de les vies respiratòries en temps de refredats. En canvi, la boixerola (llat., *Arctostaphylos uva-ursi*; cast., *gayuba*) té una floració molt curta que no es perllonga pas més enllà de quinze dies. És una planta que floreix força aviat i de la seva flor les abelles en fan una mel que pot contribuir a millorar les infeccions urinàries. A l'article vinent us vull parlar, si Déu vol, sobre la mel de bruc, que té una gran reputació en la tradició remeiera de Catalunya.

La botja comença a florir a primers de maig i la seva floració es manté fins a mitjans del mes de juny.

JORDI FUSTÉ

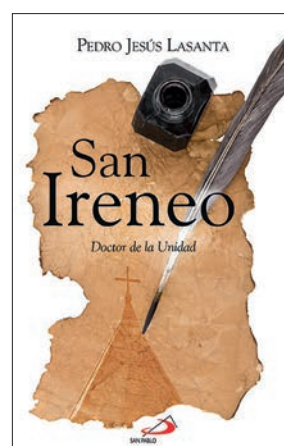
Antífonas del silencio
Claret, 2022, 95 pàg.

Un recull de pregàries en forma de poemes, escrites de la mà de la intuïció. Cadascuna vol ser la flama humil d'un ciri, una llumeta que peregrina cap a la Llum. El desig de l'autor és que darrere d'aquests versos s'hi transparenti aquell jo profund que ja viu unit a l'Esperit.

PEDRO RAMOS

Un ewok al jardí
Edebé, 2022, 124 pàg.

La Zoe, preocupada per l'actitud del David, el seu germà petit, li escriu correus per intentar treure'l del pou de fosc en què està enfonsat. Al David li costa trobar raons per continuar vivint. Premi Edebé de Literatura Juvenil. Novel·la recomanada a partir de 16 anys.

PEDRO JESÚS LASANTA

San Ireneo
Doctor de la Unidad
San Pablo, 2022, 279 pàg.

Sant Ireneu de Lió és considerat el primer gran teòleg de l'Església. La vida i l'obra d'aquest sant i màrtir del segle II són un fidel reflex de la seva profunditat teològica. Els ensenyaments doctrinals del «bisbe universal» i doctor de l'Església conduirà el lector per un camí d'enteniment.

**TONI GEREZ
FRANCESC GUILLAMET**

(fotografia)
L'art del formatge
Editorial Efadós, 2022, 360 pàg.

En aquest llibre trobareu una aproximació al món del formatge, amb consells de conservació, guies de maridatge i anàlisi de les diferents formes d'elaboració, a més d'una selecció de més de 300 formatges catalans, espanyols i d'altres països, i una llista de receptes de grans xefs internacionals. Bon profit!

SANTIAGO NIÑO-BECERRA

Futur, quin futur?
Claus per sobreviure més enllà de la pandèmia
Pòrtic, 2022, 208 pàg.

Quin futur ens trobarem el dia que el Covid-19 sigui només un record? Afectarà els pensionistes, els empresaris, els joves i els infants? Basant-se en els millors estudis de projecció de l'OCDE i altres *think tanks*, l'autor s'atreveix a oferir unes conclusions. Ens esperen canvis molt notables. Aquest llibre és un avís seriós.

S. A. LELCHUK

Sálvame de los hombres peligrosos
Grijalbo, 2022, 474 pàg.

Nikki Griffin és una detectiu i llibretera, empàtica i sentimental, que ha format la seva pròpia família amb el seu germà Brandon; Jess, el gerent de la llibreria; els clients habituals, i el seu gat Bartleby. És una mena d'àngel venjador. Un *thriller* intel·ligent i ple d'acció que us captivarà.

CRÍTICA DE CINE

JOSAN MONTULL

Salesià

EL TRIUNFO

DIRECCIÓ: Emmanuel Courcol

INTÈRPRETS: Kad Merad, Marina Hands, Laurent Stocker, Saïd Benchnafa, entre altres

MÚSICA: Fred Avril
Comèdia dramàtica
França

105 minuts

Però... on és Godot?

El cinema francès ha donat moltes mostres de la seva capacitat de fer comèdies dramàtiques capaces de divertir, d'entretenir i de proposar una reflexió humana. Amb més o menys fortuna, tenim *La familia Belier*, *Especiales*, *Los chicos del coro* o l'exitosa *Intocable*.

La fórmula és infal·libre: es tracta d'explicar una història de solidaritat i d'ajuda, si és possible des de fets reals, per fer una defensa de la dignitat humana i de les múltiples possibilitats de superació que té la persona.

Totes aquestes característiques concorren a *El triunfo*. Etienne (Kad Merad) és un entranyable actor que és a l'atur, amb una situació familiar complicada. Abonat a la soledat, accepta dirigir un taller de teatre en un centre penitenciari. Allà reuneix un grup insòlit d'interns per representar la famosa obra de Samuel Beckett *Tot esperant Godot*. Quan aconsegueix l'autorització per fer una gira fora de la presó amb la pintoresca *troupe* d'actors, a Etienne se li presenta finalment l'ocasió de prosperar i de donar resposta a les preguntes que porta dins.

Amb una lucidesa extraordinària, Beckett defineix l'ésser humà com algú marcat per l'esperança... malgrat que de vegades no té motius per esperar.

Proposar la representació d'aquesta obra a un grup de presos és certament arriscat. Què n'esperen?, quins motius tenen per a l'esperança quan s'ha perdut la llibertat?

El que és cert és que la peculiar companyia comença a fer seu el text de Beckett i cada actor es replanteja la vida. L'èxit de la funció és aclaparador i recorren escenaris cada vegada més grans.

La pel·lícula entra de seguida al cor de la qüestió narrativa. No s'atura en la descripció dels personatges; a poc a poc, a mesura que assagen, coneixem alguna de les seves esperances.

L'esclat d'alegria i de llibertat que suposa pujar a l'escenari i rebre el reconeixement del públic contrasta amb la duresa de tornar a la presó després de ser escorcollats des de la humiliació pels guàrdies. Per això les preguntes del text que representen comencen a fer-los replantejar completament la seva vida.

Emmanuel Courcol dirigeix amb habilitat aquesta història en la qual els moments divertits s'alternen amb situacions dramàtiques. Tots els actors estan molt bé, els diàlegs tenen gràcia i les diferents situacions avancen amb fluïdesa.

On és Godot?... és Déu?... és la llibertat?... està dins meu?... és la mort?... Aquestes i moltes altres preguntes es fan els protagonistes d'aquesta companyia insòlita de teatre i també l'espectador.

Viure preguntant-se sobre el sentit de la vida ja és un triomf... un triomf més gran, fins i tot, que els aplaudiments que rep la companyia cada vegada que cau el teló.

Deliciosa.

AMB BON HUMOR

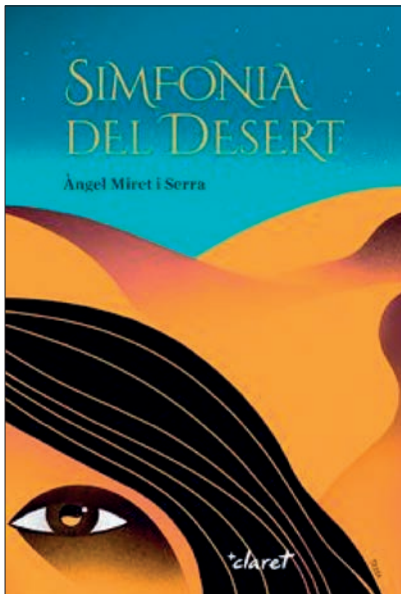

CRÍTICA LITERÀRIA

FRANCESC BRUNÉS I MARFÀ
Professor d'Economia

La transcendència de l'ànima

ÀNGEL MIRET SERRA
Simfonia del desert
Claret, 2022, 134 pàg.

Poques vegades un títol resulta tan encertat com el d'aquest llibre. Les paraules de l'autor dibuixen un veritable conjunt harmònic construït amb la diversitat de vivències del pelegrí, un protagonista sense nom, en el seu vagarejar pel desert; un desert sense lloc. Les il·lustracions de Teresa Calbó, amb la senzillesa pròpia de les coses essencials, embolcallen el text i en procuren els silencis, les pauses que tota simfonia requereix.

El llibre es pot devorar, ja que el seu llenguatge planer li atorga una gran agilitat; però és del tot recomanable assaborir-lo, aturar-se acuradament en la profunditat de cada etapa, de cadascun dels ingredients d'aquesta composició. L'encertat ús del llenguatge fa de pla inclinat que permet transitar suaument del relat a la vivència, a la reflexió i a la transcendència. Només cal tenir el coratge d'aturar-s'hi.

Simfonia del desert no és una novel·la i tampoc un assaig. M'ha semblat més aviat un relat vital desglossat en trenta-nou capítols curts que poden ser llegits de forma independent, però junts constitueixen aquest seguit de vivències que el pelegrí experimenta en el seu caminar pel desert.

La simfonia, com la vida, es desenvolupa en quatre moviments. I també com la vida, tot i transcórrer de forma lineal en el temps, no ho fa en el seu esdevenir musical. També el text d'en Miret, com les simfonies i com la vida, fa anades i tornades, alts i baixos, plors i rialles. El pelegrí, després d'una vida endreçada, es decideix a endinsar-se en el desert. No fuig, transita pel desert d'aquí, aquell que porta al compromís i la recerca d'una veritat incerta. El protagonista té la gosadia d'anar allà on som tots, a la intempèrie del món. Allà experimenta la nuesa, la fragilitat i la vulnerabilitat, enfront d'una natura amable i hostil alhora. Allà troba l'espai del gran enigma, sense el qual la llibertat seria només una il·lusió.

RAUXA

Triar la part millor

D'aquí pocs dies, el 4 d'agost, celebrem la festa de sant Joan Maria Vianney, el famós rector d'Ars. Home humil i fidel, consagrat a Déu i als germans, va aconseguir revifar l'espiritualitat esmoreïda dels seus feligresos. Aquest poble més aviat ensopit del centre de França, amb una església que amb prou feines s'omplia, va veure com en pocs anys les masses feien cua per confessar-se amb aquell capellà bo i senzill. Això no obstant, la santedat del rector d'Ars no rau en aquest èxit espectacular, perquè un fenomen així només s'explica per l'acció mateixa de Déu. Joan Maria Vianney és sant per la disposició total a posar-se en mans del Senyor per tal que Ell en fes el que volgués.

Aquesta mateixa donació de la pròpia persona a Déu també la trobem en el cas de Carles de Foucauld. Exteriorment, al seu voltant no va passar res d'extraordinari, i cap dels seus estimats tuaregs no es va sentir mogut a fer-se batejar. El Sàhara continua sent tan poc cristià avui com ho era abans que ell hi passés. La santedat no es mesura pels resultats, per les xifres, sinó pels fruits, que només Déu coneix. En un món en què tot es mesura i es calcula, en què només existeix allò que té una dimensió numèrica, resulta que les úniques estadístiques que els cristians podem presentar són ben magres. És comprensible que les esglésies, els seminaris i els noviciats buits ens amoïnïn, i no està malament fer campanyes vocacionals, però pot ser que en tot això també hi hagi ironia divina. La situació és la que és i no ens podem adormir, però hem d'assumir amb realisme els temps que ens toquen viure. Només Ell és digne de totes les nostres expectatives.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Internet

ART SACRE

El Museu Diocesà d'Art Sacre de Vitòria-Gasteiz ha creat una web, www.museosacrovia.com, per donar a conèixer la seva important col·lecció i fer un recorregut digital de qualitat, tant en les imatges com en els textos.

Altres bisbats

UNIVERSITAT DE LA MÍSTICA

Del **dilluns 29 d'agost al diumenge 4 de setembre**, a Àvila, VI Congrés Mundial Santjoanista *Doctrina y pensamiento*. Més informació: tel. 920 352 240.

Barcelona

PARES TEATINS

El **dissabte 6 d'agost**, a les 19.00, missa solemne de Sant Gaietà presidida pel rector de Ntra. Sra. dels Àngels, Mn. Rafel Méndez (c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona).

Girona

SANT FELIU

El **dilluns 1 d'agost**, a les 18.30, missa solemne major concelebrada amb el capítol de la catedral a la basílica de Sant Feliu de Girona. Cants a càrrec de la Capella de Música de la Catedral.

Sant Feliu de Llobregat

FESTIVAL INTERNACIONAL ORGUE DE MONTSERRAT

El **dissabte 6 d'agost**, a les 21.00, concert d'orgue i trompa amb Mar Vaqué i Isabel Martínez amb obres de Bach i Telemann, entre d'altres, a la basílica de Santa Maria de Montserrat.

Solsona

SANTA MARIA DE L'ALBA

El **diumenge 31 de juliol**, a les 19.30, cloenda del 350è aniversari de la construcció de l'actual església de Santa Maria de l'Alba de Tàrraga amb el concert del quartet Prysma de l'OJC-Terres de Lleida.

Terrassa

MONESTIR DE SANT CUGAT DEL VALLÈS

El **diumenge 7 d'agost**, a les 11.00, visita guiada *Oració, treball i poder*. Portes obertes al Museu del Monestir. Reserves: tel. 936 759 951.

Solucionari p. 38-39

A1 Pujada de Jesús a Jerusalem /
B3 Mort de Jesús / C4 Resurrecció
/ D2 Últim sopar

D'esquerra a dreta i de dalt a baix:
3-1-4; 5-6-2

1: Mardoqueu / 2: persa / 3: jueus /
4: Vasti / 5: Aman

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Pels ancians, perquè la seva experiència i saviesa ajudi els més joves a mirar el futur amb esperança i responsabilitat

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

/catalunyacristiana

@catcristiana

catalunya_cristiana

Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Eloi Aran, Pilarín Bayés, Esther Borrego, Francesc Brunés, Bernat Folcrà, Antonio Gil, Joan Guiteras, Cristina Inogés, Sara Martí, Joaquim Meseguer, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Xavier Moretó, Beatriz Moretó, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Pere Parés, Valentí Serra, Lluís Serra, Rafael Serra, Jaume Sideira, Sebastià Taltavull, Lluç Torcal, Bàrbara Virgil, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

PERE PARÉS

Francesc Riera és jesuïta i barceloní, llicenciat en Filosofia i lletres i Teologia. Als seus 80 anys, ha estat secretari del provincial dels jesuïtes, director de la casa d'espiritualitat de Manresa i director del centre d'estudis de Cristianisme i Justícia, entre d'altres responsabilitats. A finals de l'any passat va publicar el llibre *Manresa Ignasiana – 500 anys*, commemorant el 500 aniversari de la conversió de sant Ignasi.

Per què sant Ignasi té un vincle tan fort amb Catalunya?

És on es produeix la seva conversió. Després de ser ferit a la Ciutadella de Pamplona durant un conflicte armat, durant la convalescència de les seves operacions, va començar a llegir vides de sants i de Jesús. Les seves lectures van començar a remoure-li inquietuds. Aleshores va decidir marxar cap a Terra Santa. De camí passa per Montserrat, on va viure una experiència espiritual molt forta. Se sentia un home nou. Aleshores ell, que havia viscut sempre aparentant, es va canviar la roba amb un pobre, i va deixar enrere les armes.

Per què va arribar a Manresa?

Es va adonar que necessitava uns dies per pair i veure què volia dir el que acaba de viure. Volia passar-hi un o dos dies, però hi acaba estant prop d'un any. Viu en un hospital de pobres, ajuda els malalts, prega molt, demana almoïna, que després repartirà entre els altres pobres... I aleshores sent parlar d'unes coves a prop del riu, que convertirà en el seu lloc de pregària. Però en el fons de tot, Ignasi continua intentant el que sempre havia intentat, que és conquerir l'honorabilitat, només que ara davant Déu. Havia entregat la seva espasa, però no havia entregat el volant de la seva vida. Això li va generar un gran buit, i va arribar a tenir temptacions de suïcidar-se. És durant l'etapa de Manresa, però, que ell va ser capaç de dir «preneu Senyor i rebeu tota la meua llibertat». De Manresa en surt un home nou, que ja no compra Déu i que és

Francesc Riera, jesuïta

«El que transmet sant Ignasi és la seriositat de cercar el sentit de la vida»

capaç de veure totes les coses noves en Ell.

Fa mig mil·lenni que va produir-se la conversió de sant Ignasi. De quina manera parla la seva vida i el seu exemple al nostre context actual?

El que transmet sant Ignasi és la seriositat de cercar el sentit de la vida. I d'una vida que vol situar-se des de coses grans. No una vida per a l'entreteniment. Dit d'una altra manera, tot el tema és la trobada immediata en Déu. Que tota persona humana faci l'experiència de trobar-se amb la fondària d'allò que ens sobrepassa, que és la bellesa, la bondat, la veritat.

Això es plasma en els exercicis espirituals?

Sí. En el fons, els jesuïtes el que voldrien seria oferir exercicis espirituals per a tothom, de la manera

que sigui. Ja sigui enmig d'una obra social, d'un centre universitari, etc., que la persona es trobi amb ella mateixa, trobi el profund de Déu i que tingui una vida amb sentit.

Va ser director de Cristianisme i Justícia durant 25 anys. Quin vincle té la intel·lectualitat amb la Companyia de Jesús?

El jesuïta cerca la major gloria de Déu, el que més serveixi a l'Església, i amb el màxim de seriositat i rigor. Cristianisme i Justícia surt de la percepció, al segle XX, que hi havia hagut una separació de fe i justícia. La fe i la justícia eren dues realitats separades i en pugna des de feia molt. Però són el mateix, no existeix una cosa sense l'altra. Cristianisme i Justícia farà l'intent d'aprofundir en la fe i en la justícia, tornar a soldar aquestes dues realitats, que són tan de Déu.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a **roca.es**

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca